

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Спеціальність 211 – “Ветеринарна медицина”

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри паразитології та
фармакології,
доктор ветеринарних наук,
професор Рубленко С.В. Рубленко
“ ” 2026 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему: «ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ
VESTRA FELIS ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКИ
БЛОШИНОГО АЛЕРГІЧНОГО ДЕРМАТИТУ В КОТІВ»

Виконавець: Сокур А.Є. Сокур

Керівник: Шаганенко В.Є. Шаганенко

Рецензент: Савченко М.О. Савченко

Я, Сокур А.Є., засвідчую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква

2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Спеціальність 211 «Ветеринарна медицина»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант ОЦ 211 «Ветеринарна медицина»,
професор Рубленко М.В.

«10» вересня 2025 р.

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу здобувачі
Сокур Аліни Євгенівни

Тема: «Перспективи застосування препарату VECTRA FELIS для лікування та профілактики блошиного алергічного дерматиту в котів»

Затверджено наказом ректора № ___ від _____

Термін здачі студентом готової кваліфікаційної роботи в деканат: до «__» __20__ р.

Перелік питань, що розробляються в роботі: опрацювати доступну літературу за даною темою, визначити етіологію захворювання та з'ясувати клінічні ознаки у котів, вивчити інсектоакарицидну ефективність препарату «Vectra Felis» та порівняти ефективність за блошиного алергічного дерматиту, розрахувати економічну ефективність від застосування останнього. Отримані результати обробити, обробити статистично і сформулювати висновки.

Вихідні дані: блошиний алергічний дерматит у котів; комплексне лікування, протипаразитарна обробка; порівняння ефективності препарату «Vectra Felis».

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури	січень-травень 2025	Виконано
Методична частина	січень-березень 2025	Виконано
Дослідницька частина	квітень 2025 - березень 2026	Виконано
Оформлення роботи	лютий-квітень 2026	Виконано
Перевірка на плагіат	травень 2026	Виконано
Подання на рецензування	травень 2026	Виконано
Попередній розгляд на кафедрі	червень 2026	Виконано

Керівник кваліфікаційної роботи доцент Шаганенко В.С.

Здобувач Сокур А.Є.

Дата отримання завдання «10» вересня 2025 р.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ
І ТЕРМІНІВ

БАД – блошиний алергічний дерматит

г/л – грам на літр

Г/л – Гіга на літр

мг – міліграм

мг/кг – міліграм на кілограм

мл – мілілітр

Т/л – Телла на літр

ЦНС – центральна нервова система

ЗМІСТ

ЗАВДАННЯ ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ	10
1.1 Блошиний дерматит у котів: визначення та епізоотологічні особливості.....	10
1.2 Етіологічні чинники: види бліх, їхній життєвий цикл та біологічні особливості.....	11
1.3 Патогенез і клінічні прояви та діагностика блошиного дерматиту у котів.....	12
1.4 Заключення з огляду літератури	15
РОЗДІЛ 2. ВИБІР НАПРЯМІВ ДОСЛІДЖЕНЬ, МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ ВИКОНАННЯ РОБОТИ	17
2.1 Матеріали і методи дослідження	17
2.2 Схема проведення досліджень	17
2.3 Характеристика ветеринарної клініки «Діавет».....	22
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ VECTRA FELIS ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКИ БАД У КОТІВ	29
3.1 Поширеність блошиного алергічного дерматиту у тварин-компаньйонів.....	29
3.2 Динаміка клінічних проявів БАД після застосування препаратів Advocate for Cats, NexGard Combo і Vectra Felis.....	31
3.3 Дослідження гематологічних показників у дослідних тварин.....	33
3.4 Зміна кількості ектопаразитів у тварин.....	36
РОЗДІЛ 4. АНАЛІЗ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ОТРИМАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	39
ВИСНОВКИ	44
ПРОПОЗИЦІЇ	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	46
ДОДАТКИ	50

АНОТАЦІЯ

Сокур Аліна Євгеніївна «Перспективи застосування препарату VECTRA FELIS для лікування та профілактики блошиного алергічного дерматиту в котів»

Блошиний алергічний дерматит є однією з найпоширеніших алергічних шкірних патологій у домашніх котів, що значно погіршує якість їхнього життя та часто супроводжується вторинними інфекціями, алопецією, свербіжем і поведінковим стресом. Основною етіологічною причиною цього стану є гіперчутливість до антигенів слини бліх, що при укусах призводить до вираженої запальної реакції шкіри. Ефективна профілактика та терапія блошиного дерматиту ґрунтується на надійному контролі паразитарної навантаженості з використанням сучасних інсектоакарицидних засобів.

Кваліфікаційна робота магістра містить 45 сторінок, 8 таблиць і 18 рисунків, складений з 40 найменувань, у т.ч. з 37 джерел, опублікованих в останні десять років та 21 зарубіжне джерело.

Метою даної роботи є порівняльний аналіз ефективності, безпеки та практичної застосовності широко використовуваних препаратів для профілактики і лікування блошиного алергічного дерматиту у котів.

Експериментальна частина магістерської роботи виконувалася в умовах ветеринарної клініки «Діавет» м. Київ.

Методи дослідження – анамнестичні, клінічні, дерматологічні, гематологічні.

Об'єктом досліджень були коти з клінічними ознаками блошиного алергічного дерматиту.

Предметом дослідження були поширення та перебіг блошиного алергічного дерматиту, екстенсивність та інтенсивність уражень тварин блохами, ефективність інсектоакарицидних препаратів Advocate for Cats, NexGard Combo та Vectra Felis за блошиного алергічного дерматиту в котів.

Сфера використання: тварини-компаньйони (коти)

Ключові слова: блошиний алергічний дерматит, коти; «NexGard Combo», «Advocate for Cats», «Vectra Felis».

ABSTRACT

Sokur Alina Yevheniyivna “Flea Allergy Dermatitis (FAD) in Cats: Comparison of Treatments ”

Flea allergy dermatitis is one of the most common allergic skin conditions in domestic cats, significantly impairing their quality of life and often accompanied by secondary infections, alopecia, pruritus, and behavioural stress. The main etiological cause of this condition is hypersensitivity to flea saliva antigens, which, upon biting, leads to a pronounced inflammatory reaction of the skin. Effective prevention and treatment of flea dermatitis rely on reliable control of parasitic burden using modern insectoacaricidal agents.

The Master’s qualification thesis comprises 45 pages, 8 tables, and 18 figures; the bibliography includes 40 references, among which 37 sources were published in the last ten years and 21 are foreign sources.

The aim of this work is a comparative analysis of the efficacy, safety, and practical applicability of widely used preparations for the prevention and treatment of flea allergy dermatitis in cats.

The experimental part of the Master’s thesis was carried out in the conditions of the veterinary clinic "Diavet" in Kyiv.

Research methods – anamnestic, clinical, dermatological, haematological.

The object of research was cats with clinical signs of flea allergy dermatitis.

The subject of research was the prevalence and course of flea allergy dermatitis, the extent and intensity of flea infestation in animals, and the efficacy of insectoacaricidal preparations Advocate for Cats, NexGard Combo, and Vectra Felis in flea allergy dermatitis in cats.

Area of use: pets (cats)

Keywords: flea allergy dermatitis, cats; NexGard Combo, Advocate for Cats, Vectra Felis

ВСТУП

Актуальність проблеми. Блошиний дерматит у котів є одним із найпоширеніших алергічних захворювань шкіри, з яким регулярно стикаються ветеринарні лікарі у щоденній клінічній практиці [15, 18] . Захворювання виникає внаслідок гіперчутливості до компонентів слини бліх і може розвиватися навіть за мінімальної паразитарної інвазії [7, 11] . Клінічно блошиний дерматит проявляється інтенсивним свербіжем, алопецією, еритемою та вторинними ураженнями шкіри, що суттєво знижує якість життя тварин і потребує тривалого лікування [10, 24] .

Актуальність проблеми зумовлена також тим, що блохи широко поширені незалежно від сезону та умов утримання котів, а домашні тварини не мають повного захисту від зараження [12, 25,] . У практиці ветеринарної клініки блошиний дерматит часто має хронічний перебіг і схильність до рецидивів, що пов'язано з недостатнім або неправильно підібраним протипаразитарним захистом [4, 30].

На сучасному етапі ветеринарної медицини для профілактики та лікування блошиного дерматиту у котів застосовується широкий спектр інсектоакарицидних препаратів, зокрема засоби у формі , комбіновані препарати Advocate [3], системні препарати групи ізоксазолінів (NexGard) [13] та місцеві інсектициди нового покоління (Vectra Felis) [2]. Проте ефективність цих препаратів може відрізнятися залежно від механізму дії, тривалості захисного ефекту та індивідуальної реакції тварини [14, 22].

У зв'язку з цим актуальним є проведення власного клінічного дослідження на базі ветеринарної клініки з метою порівняльної оцінки ефективності зазначених препаратів у лікуванні та профілактиці блошиного дерматиту у котів. Отримані результати дозволять обґрунтувати вибір оптимального препарату для практичного застосування та підвищити

ефективність лікування даної патології в умовах реальної клінічної практики [32, 37].

Мета та завдання досліджень. Метою дослідження є порівняльна оцінка ефективності препарату Vectra Felis при лікуванні та профілактиці блошиного дерматиту у котів в умовах ветеринарної клініки. Основними завданнями дослідження були: вивчити клінічні прояви блошиного дерматиту у котів, оцінити терапевтичну ефективність досліджуваних препаратів, проаналізувати тривалість їх дії та визначити оптимальний препарат для практичного застосування. Дослідження в умовах ветеринарної клініки «Діавет» у м. Київ.

Для виконання поставленої мети необхідно було виконати наступні **завдання:**

- опрацювати наукові літературні джерела щодо блошиного алергічного дерматиту у дрібних домашніх тварин, а саме: морфологія, цикл розвитку бліх роду *Ctenocephalides spp.* та аспекти патогенезу блошиного алергічного дерматиту;
- провести моніторинг та вивчити клінічні ознаки, діагностику й сучасні методи лікування блошиної інвазії при блошиному алергічному дерматиті;
- провести оцінку загального стану тварин шляхом виконання клінічного та мікроскопічного дослідження шкірних уражень за блошиного алергічного дерматиту;
- визначити ефективність комплексної схеми лікування блошиного алергічного дерматиту у котів та порівняти ефективність препаратів Advocate for Cats, NexGard Combo та Vectra Felis;

Новизна роботи полягає в тому, що магістрантом вивчені та проаналізовані особливості діагностики та лікування блошиного алергічного дерматиту у дрібних домашніх тварин та запропоновані рекомендації.

Публікації. За матеріалами наукової роботи підготовлено та опубліковано в електронному збірнику 1-у тезу у матеріалах міжнародної

науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (Білоцерківський національний аграрний університет, березень 2026 р.) (Додаток А).

РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

1.1. Блошиний дерматит у котів: визначення та епізоотологічні особливості

Блошиний дерматит (лат. *Dermatitis allergica pulicosa*) — це алергічне захворювання шкіри, що виникає у котів унаслідок сенсibiliзації організму до антигенів, які містяться у слині бліх (*Ctenocephalides felis*, *Ctenocephalides canis* та ін.) [11, 15]. При укусі блохи в шкіру тварини надходить невелика кількість слини, яка містить біологічно активні речовини: пептиди, ферменти та антикоагулянти [5, 19]. У чутливих тварин ці речовини викликають реакцію гіперчутливості негайного або уповільненого типу, що клінічно проявляється свербіжем, почервонінням, висипаннями, випадінням шерсті та утворенням кірочок [10, 24].

Блошиний дерматит є однією з найчастіших причин звернення власників котів до ветеринарного лікаря [18, 25]. Захворювання зустрічається як у домашніх, так і в безпритульних тварин, незалежно від породи, віку чи статі. Проте найчастіше уражаються молоді тварини та коти з підвищеною алергічною реактивністю [23, 35].

Епізоотологічно блошиний дерматит тісно пов'язаний із поширеністю ектопаразитів у певному регіоні. Основним збудником у котів є *Ctenocephalides felis* (рис. 1.1) — котяча блоха, яка здатна паразитувати також на собаках і людині [1, 7]. Цей вид бліх має високу адаптивність до умов навколишнього середовища, тривалий життєвий цикл (від 3 тижнів до 6 місяців) і високу плодючість [4, 12].

Передача інвазії відбувається при безпосередньому контакті тварин або через контаміноване середовище — підстилки, килими, меблі [16, 38]. У квартирах, де постійно проживають коти, личинки й лялечки бліх можуть зберігатися у пилу, щілинах підлоги, що забезпечує тривале підтримання інвазії навіть без наявності дорослих паразитів на тварині [5, 34].

Найвищий рівень ураження котів спостерігається у теплий період року (з травня по вересень), хоча при наявності опалення або теплої підлоги блохи можуть розмножуватись і взимку [12, 19]. Факторами, що сприяють поширенню дерматиту, є висока щільність тварин, відсутність регулярної профілактичної обробки, наявність безпритульних тварин у дворі, а також теплі, вологі кліматичні умови [20, 30].

Рис. 1.1 – *Ctenocephalides felis*

1.2. Етіологічні чинники: види бліх, їхній життєвий цикл та біологічні особливості.

Основним етіологічним чинником розвитку блошиного дерматиту у котів є укуси ектопаразитів родини *Pulicidae*, серед яких провідну роль відіграє котяча блоха *Ctenocephalides felis* [7, 11]. Даний вид є найбільш поширеним паразитом м'ясоїдних тварин та характеризується високою адаптивною здатністю до різних умов навколишнього середовища [1, 4]. Рідше у котів можуть виявлятися також *Ctenocephalides canis* та інші види бліх, однак їх епізоотологічне значення є менш вираженим [12, 16].

Життєвий цикл бліх є повним і включає чотири стадії розвитку: яйце, личинку, лялечку та імаго [1, 5].

Дорослі блохи паразитують безпосередньо на тілі тварини, де живляться кров'ю, спаровуються та відкладають яйця [1, 5]. Яйця не фіксуються на шерсті, а осипаються у навколишнє середовище — підстилки, килими, щілини підлоги, що сприяє масовому поширенню інвазії [12, 34].

Личинки бліх розвиваються у зовнішньому середовищі, де живляться органічними рештками та екскрементами дорослих паразитів [4, 16]. Після кількох линянь личинка переходить у стадію лялечки, яка є найбільш стійкою до впливу несприятливих факторів і протипаразитарних засобів [7, 12]. За сприятливих умов з лялечки виходить імаго, яке швидко знаходить господаря та починає кровосмокання [1, 38].

Біологічною особливістю бліх є їх висока репродуктивна здатність, швидке розмноження та тривале виживання у зовнішньому середовищі [5, 30]. Крім того, слина бліх містить велику кількість біологічно активних речовин, які викликають алергічну реакцію у чутливих тварин [11, 23]. Саме ці властивості обумовлюють стійкість інвазії та складність контролю блошиного дерматиту у котів, що вимагає комплексного та тривалого підходу до профілактики і лікування [10, 37].

1.3. Патогенез і клінічні прояви та діагностика блошиного дерматиту у котів

Блошиний дерматит у котів є алергічним захворюванням шкіри, що розвивається внаслідок гіперчутливості до антигенів слини бліх, переважно *Stenocephalides felis* [7, 11]. Під час укусу блоха вводить у шкіру комплекс біологічно активних речовин, зокрема антикоагулянти, ферменти та білкові алергени, які у сенсibilізованих тварин запускають імунопатологічну реакцію [2, 5]. У патогенезі захворювання беруть участь реакції гіперчутливості I типу (IgE-опосередкована з дегрануляцією тучних клітин і вивільненням гістаміну) та IV типу (клітинно-опосередкована, уповільнена) [11, 40]. Вивільнення гістаміну, простагландинів і цитокінів зумовлює розвиток еритеми, набряку та інтенсивного свербіж [10, 28]. Навіть

поодинокі укуси бліх можуть викликати виражену клінічну реакцію, оскільки для котів характерна висока ступінь сенсибілізації [11, 35]. Сильний свербіж призводить до самотравматизації — тварини інтенсивно вилизуються, вигризають шерсть і розчісують шкіру, що спричиняє екскоріації, утворення кірок та вторинні бактеріальні або дріжджові інфекції [24, 33]. За хронічного перебігу розвиваються ліхеніфікація та гіперпігментація шкіри [10, 24].

Клінічно блошиний дерматит у котів проявляється вираженим пруритусом, який часто є непропорційним кількості паразитів і може спостерігатися навіть за відсутності видимих бліх, але за наявності їхніх екскрементів [4, 19]. Типовими є міліарний дерматит із множинними дрібними папулами та кірочками, симетрична самовикликана алопеція, особливо в ділянці попереку, основи хвоста, медіальної поверхні стегон, живота та шиї [10, 18]. Часто реєструють прояви еозинофільного гранульоматозного комплексу у вигляді еозинофільних бляшок на шкірі живота і стегон, гранульом або індолентних виразок на губах [17, 24]. Також спостерігаються екскоріації, серозно-геморагічні кірки, ламкість і легке висмикування шерсті [18, 36]. У поведінці тварин відзначають занепокоєння, часте вилизування, порушення відпочинку та інколи зниження апетиту [15, 35]. Таким чином, блошиний дерматит у котів є імунно-опосередкованим дерматозом з поєднанням інтенсивного свербіжу, самотравматизації та поліморфних шкірних уражень, локалізованих переважно в попереково-крижовій ділянці та на каудальній частині тіла [11, 18].

Методи діагностики та диференціальної діагностики блошиного дерматиту у котів базуються на поєднанні клінічних, епізоотологічних і лабораторних даних [16, 20]. Через те, що у більшості котів блохи паразитують короткочасно, а видимих слідів інвазії може не бути, діагностика часто потребує комплексного підходу [5, 11].

Клінічний огляд Під час первинного огляду лікар звертає увагу на:

- інтенсивний свербіж, особливо у ділянках попереку, хвоста, шиї, живота та за вухами [18, 28];

- папульозно-кірочкові ураження (*miliary dermatitis*), які є типовими для алергії на укуси бліх [10, 18];
- випадіння шерсті, екскоріації, еритему, ліхеніфікацію шкіри [24];
- наявність «блошиного бруду» — дрібних темних часточок, які при намочуванні водою набувають червонувато-бурого відтінку внаслідок наявності перевареної крові [1, 12].

Виявлення паразитів Для підтвердження інвазії застосовують такі методи:

- Візуальний огляд шерстного покриву і шкіри за допомогою гребінця з частими зубцями або лупи [1, 3].
- **Тест на блошиний бруд:** зразок шерсті або шкірних часточок поміщають на вологий аркуш білого паперу. Якщо плями стають червонуватими — це свідчить про наявність крові, тобто екскрементів бліх [4, 16].
- Паразитологічне дослідження: виявлення дорослих особин або їх личинок у зразках шерсті, пилу чи підстилки [7, 34].

Алергологічні методи У разі підозри на алергічну природу захворювання проводять:

- **Інтрадермальні алергопроби** зі стандартним екстрактом слини бліх (*Flea Saliva Antigen Extract — FSAE*). Позитивна реакція проявляється через 15–20 хвилин у вигляді еритеми та набряку [7, 11].
- Серологічне тестування (визначення рівня IgE до антигенів бліх у сироватці крові) [8, 11].
- **Терапевтична проба:** після застосування протиблошиного препарату та усунення паразитів спостерігають за динамікою клінічних симптомів. Покращення стану підтверджує діагноз блошиного дерматиту [2, 5].

Диференціальна діагностика

Блошиний дерматит слід відрізнити від інших дерматологічних патологій, які можуть мати схожі симптоми (таб.1.1):

Таблиця 1.1

Диференційні клінічні ознаки за блошиного дерматиту

Захворювання	Характерні ознаки, що відрізняють від блошиного дерматиту
Атопічний дерматит	Сезонність відсутня, часті ураження морди, лап, вух, не завжди є блошині укуси.
Алергія на корм (харчова гіперчутливість)	Зберігається при відсутності бліх, позитивна динаміка після зміни дієти.
Коростяні інвазії (Notoedrosis, Otodectes)	Виявлення кліщів у зіскрібках, характерні кірки на голові й вухах.
Дерматофітози (Microsporum, Trichophyton)	Круглі осередки алопеції, позитивний результат мікроскопії або культурального дослідження.
Психогенна алопеція	Відсутність запальних ознак, пов'язана з поведінковими порушеннями.

Додаткові методи дослідження

- 1. Мікроскопічне дослідження зіскрібків шкіри** — для виключення грибкових або кліщових інвазій.
- 2. Бактеріологічний посів** із уражених ділянок — при підозрі на вторинну інфекцію.
- 3. Трихоскопія** — оцінка стану волосяних фолікулів та визначення ступеня ламкості шерсті.

Таким чином, діагностика блошиного дерматиту у котів має бути комплексною і ґрунтуватися не лише на клінічних ознаках, а й на виявленні ектопаразитів або підтвердженні гіперчутливості до їхніх антигенів. Важливо також виключити інші алергічні та паразитарні захворювання шкіри для постановки точного діагнозу.

1.4 Заключення з огляду літератури

Таким чином у кішок, що страждають блошиним алергічним дерматитом також є сприйнятливність до алергії різних типів антигенів. Основним фактором профілактики блошину алергічного дерматиту у даних тварин є попередження укусів, через які до організму потрапляє антиген слини бліх. Досить перспективними залишаються препарати похідні ізоксазолінів, однак потрібно не лише застосовувати системні препарати, що направлені на

знищення бліх, але й препарати контактної дії, що викликають максимально швидку загибель ектопаразитів, не даючи комахам зробити укусу.

Таким чином актуальним залишається пошук комбінацій відомих протипаразитарних препаратів та винайдення нових препаратів контактної дії, що тривалий час будуть залишатися активними на покриттях тварин і, відповідно, викликати загибель ектопаразитів при контакті не даючи останнім ввести алергени в організм тварини-алергіка.

РОЗДІЛ 2.

ВИБІР НАПРЯМІВ ДОСЛІДЖЕНЬ, МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ ВИКОНАННЯ РОБОТИ

2.1. Матеріали і методи дослідження

Дослідження проводились на котах різних вікових груп та порід, що надходили у ветеринарну клініку «Діавет» у м. Київ по вул. Здолбунівська 3А.

Експериментальну частину роботи проводили відповідно до «Загальних етичних принципів експериментів на тваринах», схвалених на Національному конгресі з біоетики (Київ, 2001) із дотриманням міжнародних вимог Європейської конвенції «Про захист хребетних тварин, що використовуються для дослідних та інших наукових цілей» (Страсбург, 1986).

Матеріалом для досліджень були відібрані зразки крові, зішкріби шкіри з уражених ділянок від дорослих котів (віком від 2-х до 5-ти років) з клінічними ознаками блошиного алергічного дерматиту, а також ектопаразити (*Stenocephalides spp*) чи їх продукти життєдіяльності (фекалії).

Об'єктом досліджень були коти (віком від 2-х до 5-ти років) з клінічними ознаками блошиного алергічного дерматиту, яким проводили протипаразитарні обробки інсектоакарицидними препаратами Advocate, NexGard Combo і VECTRA FELIS та порівнювали ефективність різних схем лікування.

Методи дослідження – анамнестичні, клінічні, дерматологічні, гематологічні.

2.2. Схема проведення досліджень

У дослідження було включено 24 коти, з яких 14 самок та 10 самців. За породним складом переважали безпородні тварини — 15 голів, також були

представлені коти порід британська короткошерста (3 голови), шотландська висловуха (2 голови), мейн-кун (2 голови) та сфінкс (2 голови).

Вік тварин коливався від 6 місяців до 8 років. Молоді тварини віком до 1 року становили 6 голів, вікова група від 1 до 5 років — 12 голів, старші за 5 років — 6 голів. Усі тварини мали клінічно підтверджений блошиний дерматит різного ступеня тяжкості та не отримували системних протипаразитарних препаратів щонайменше протягом 30 діб до початку дослідження.

Формування дослідних груп проводили за принципом аналогів з урахуванням віку, маси тіла, породи та інтенсивності клінічних проявів. Коти були розподілені на три групи по 8 тварин у кожній залежно від застосованого препарату: група, оброблена препаратом Advocate for Cats; група, у якій застосовували NexGard Combo; та група, оброблена препаратом Vectra Felis.

Перед початком дослідження, на 7-му добу, 14-ту та 21-шу добу лікування всім тваринам проводили клінічний огляд, дерматологічне обстеження, виявлення бліх або ж їх екскрементів методом вичісування, а також оцінювали ступінь свербіжності та характер шкірних уражень.

Діагноз на блошиний алергічний дерматит (БАД) встановлювався на основі результатів анамнестичних даних, загального клінічного огляду, дерматологічного огляду, епізоотологічних даних, результатів гематологічного та мікроскопічного дослідження.

Дослідження проводились безпосередньо на базі ветеринарної клініки «Діавет». Для встановлення наявності паразитування блохами користувались методом вологого листка. Фекалії бліх виявляли на тваринах за допомогою візуального огляду та вичісування шерсті протягом декількох хвилин над вологим аркушем білого паперу (рис. 2.1 та рис. 2.2). За паразитування на тваринах ектопаразитів виявляли темно-червоні плями від фекалій останніх.

Цитологічне дослідження проводили мікроскопічним оглядом уражень шкіри для диференціації та точності поставлення діагнозу на БАД та, викликаний свербіж.

Рис. 2.1 – Візуальний огляд тварин на наявність особин бліх

Рис. 2.2 – Виявлення фекалій бліх за допомогою вологого аркуша білого паперу

Проводили диференційну діагностику за допомогою люмінесцентного тесту із використанням лампи Вуда, скотч-тесту на наявність грибкового ураження та поверхневі й глибокі зіскрібки уражень шкіри, мікроскопія ексудату пошкоджень на наявність підшкірних кліщів *Demodex*, *Sarcoptes*, *Notoedres* (рис. 2.3.).

Рис. 2.3 – Мікроскопія пошкоджень шкіри для диференційної діагностики БАД

Відбір зразків крові хворих тварин проводили до лікування та на 21-шу добу лікування з метою оцінки впливу лікування на загальний стан організму. Кров відбирали натщесерце з передньої підшкірної вени передпліччя у EDTA вакуумні пробірки по 2 мл (рис. 2.4.).

При цьому досліджували еритроцити, лейкоцити, гемоглобін, виводили лейкоцитарну формулу за допомогою автоматичного гематологічного аналізатора Element HT5.

Для фарбування мазків крові для виведення лейкограми використовували набір реагентів Лейкодиф 200 (рис.2.5).

Рис. 2.4 – Відбір зразків крові для гематологічних досліджень

Приготовлені на знежирених предметних скельцях мазки залишали сохнути на повітрі. Розчини зливали в посуд. Мазок фіксували зануренням 5 разів на 1 секунду в реактив 1. Ідентичні дії проводили із реактивами 2 та 3. Мазок обробляли промиваючим розчином і залишали сушитися на повітрі.

Рис.2.5 – Набір реагентів Лейкодіф 200

Для уражених дрібних домашніх тварин на блошиний алергічний дерматит використовували показники кількості ектопаразитів

(*Stenocephalides spp.*) на тваринах до і після обробки протипаразитарними препаратами (рис. 2.6.).

Рис. 2.6 – Обробка тварин протипаразитарними препаратами

2.3. Характеристика ветеринарної клініки «Діавет»

Ветеринарна клініка «Діавет» знаходиться за адресою: вул. Здобунівська 3А, м. Київ. Режим роботи ветеринарної клініки з 10⁰⁰ до 21⁰⁰. Без вихідних. Прийом пацієнтів проводиться за попереднім записом. Оплата наданих ветеринарних послуг визначається згідно встановленому прайс-листу.

Ветеринарною клінікою «Діавет» надаються послуги у різних спеціалізаціях:

- терапія;
- ендокринологія;
- ортопедія;
- ендоскопія;
- стоматологія;
- хірургія;

- ультразвукова діагностика;
- лабораторні дослідження;
- вакцинація та чіпування тварин;
- анестезія
- стаціонарне відділення;
- реанімація та інтенсивна терапія.

Персонал складається із двох адміністраторів, одного лікаря ультразвукової діагностики вона ж є терапевтом та кардіологом, головного лікаря він є терапевтом, хірургом, стоматологом, дерматологом та ендокринологом, чотирьох терапевтів двоє з яких лікарі стаціонару, двох анестезіологів, хірурга, п'яти добових асистентів один з яких асистент хірурга, двох асистентів які працюють вдень та старшого асистента. Лікарі ветеринарної клініки проходять обов'язкове підвищення кваліфікації та відвідують всеукраїнські та міжнародні науково-практичні конференції із ветеринарної медицини.

Саме приміщення ветеринарної клініки двохповерхове та розташоване в дворах (рис. 2.7).

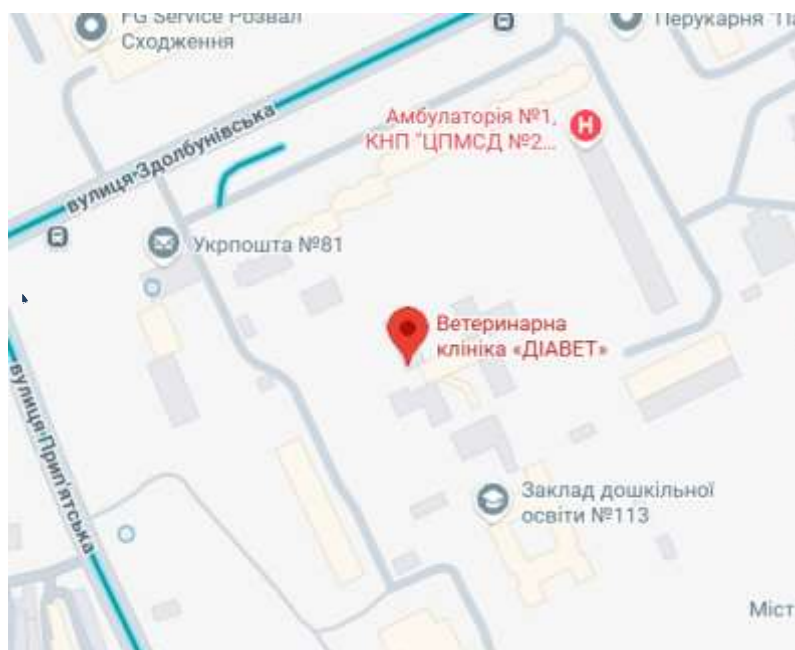

Рис. 2.7 – Розташування ветеринарної клініки «Діавет» на мапі

Ветеринарна клініка забезпечена водопроводом , хорошим штучним та природним освітленням, вентиляцією, температура регулюється за допомогою кондиціонерів. Підлога обкладена кахлем. Відповідає усім санітарно-гігієнічним та пожежним вимогам. Впроваджена утилізація медичних відходів, де використовується спеціальні контейнери для збору та утилізації використаних колючих та різучих предметів. Приміщення розділене на кілька зон:

- рецепції;
- трьох оглядових, де проводиться первинний огляд тварин та найпростіші маніпуляції (забір крові, вакцинація, премедикація тощо);
- УЗД-кабінет;
- операційна;
- стоматологія;
- стаціонар для собак;
- стаціонар для тварин обробка та вакцинація яких не відома;
- стаціонар для котів;
- вірусний стаціонар;
- рентген кабінет;
- лабораторія;
- приміщення для персоналу;
- вбиральня.

Рецепція має укомплектовані полицки для продажу ветеринарних препаратів та кормів для тварин.

У своїй роботі ветеринарна клініка використовує комп'ютерну програму оберон та альтеджіо, що дозволяє автоматизувати процеси роботи: проводяться записи на прийом, зберігаються дані про тварину, де ведеться облік щеплень та попередніх прийомів, автоматизація нарахувань зарплатні й ведеться облік щодо забезпеченості матеріальними розхідниками та препаратами.

Оглядові оснащені всім необхідним для проведення огляду та маніпуляцій (Рис. 2.8)

Рис. 2.8 — Оглядова для прийому пацієнтів

Лабораторія оснащена аналізаторами для багатьох видів досліджень, мікроскопом, холодильником де зберігаються вакцини, реагенти, препарати. (Рис.2.9).

Рис. 2.9 — Лабораторія

Операційна спроектована з дотриманням суворих норм асептики та обладнана за сучасними стандартами ветеринарної хірургії (Рис 2.10) Робочий простір повністю укомплектований для проведення складних втручань:

- Хірургічне обладнання: ергономічний операційний стіл з регулюванням положення та професійне безтіньове освітлення.
- Анестезіологічний контроль: апарат для інгаляційного наркозу та ШВЛ, що мінімізує операційні ризики.
- Моніторинг: багатофункціональний монітор пацієнта для безперервного контролю ЕКГ, сатурації, тиску крові та температури тіла пацієнта.
- Інструментарій: наявність електрокоагулятора для ефективного гемостазу та систем терморегуляції пацієнта.

Рис. 2.10 — Операційна зала

Стоматологічний кабінет (Рис. 2.11) оснащений двома спеціалізованими стоматологічними столами з вбудованими умивальниками та системою відведення рідини, установками для професійної гігієни ротової порожнини, моніторингом пацієнта біля кожного робочого місця для

контролю під час анестезії. Кабінет обладнаний дентальним рентген-апаратом та ендоскопічною системою для діагностики. Наявні повні набори інструментів для ультразвукової чистки, полірування та зняття відбитків. Функціонує централізована система подачі кисню з можливістю підключення до стаціонару, а також повний цикл стерилізації інструментів (пакування та автоклавування), що забезпечує високий рівень асептики.

Кабінет Ультразвукової діагностики оснащений новим апаратом УЗД, столом на якому проводиться дослідження, є спеціальні подушки щоб тварину комфортно викласти для проведення дослідження, є спеціальний підігрів для гелю узд, окремий стіл для огляду та маніпуляцій.

Рис. 2.11 — Стоматологічний кабінет

У клініці функціонує роздільний стаціонар на другому поверсі: окреме приміщення для собак (Рис. 2.12) та окреме — для котів (Рис. 2.13), що забезпечує зменшення стресу та ризику перехресних інфекцій. Стаціонар для котів обладнаний індивідуальними боксами з підігрівом для підтримання терморегуляції пацієнтів. У стаціонарі для собак наявний апарат ультразвукової діагностики для проведення обстежень без транспортування тварин між відділеннями. У відділеннях передбачені полиці для зберігання медикаментів і витратних матеріалів, що забезпечує зручну та швидку роботу персоналу.

Рис. 2.12 — Стаціонар для собак

Рис. 2.13 — Стаціонар для котів

На першому поверсі розміщений ізоляційний стаціонар для тварин із невідомим вакцинним статусом (переважно пацієнтів, доставлених волонтерами), що дозволяє мінімізувати ризики інфекційного зараження інших пацієнтів клініки. Окремо функціонує вірусний стаціонар із чітко організованою зоною для переодягання персоналу в захисний одяг перед входом до відділення (Рис. 2.14). Вірусний стаціонар оснащений індивідуальними боксами з підігрівом, оглядовим столом та повним набором витратних матеріалів для догляду та лікування інфекційних пацієнтів.

Рис. 2.14 — Вірусний стаціонар

РОЗДІЛ 3.

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ VESTRA FELIS ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКИ БАД У КОТІВ

3.1. Поширеність блошиного алергічного дерматиту у тварин-компаньйонів

Нами було проаналізовано кількість дерматологічних захворювань дрібних домашніх тварин, що надходили до ветеринарної клініки Діавет протягом 2025 року. За даними журналу реєстрації клінічних випадків встановлено, що дерматити алергічної етіології становили найбільшу частку серед усіх дерматологічних патологій — 69%.

Серед алергічних дерматитів блошиний алергічний дерматит складав 47%, що свідчить про його значну поширеність у структурі дерматологічної патології. Атопічний дерматит становив 39%. Дерматити іншої паразитарної етіології були діагностовані у 21% тварин. Дерматофітози склали 9% випадків, алопеції різної етіології — 4%.

Таблиця 3.1

Поширеність дерматологічних випадків різної етіології дрібних домашніх тварин

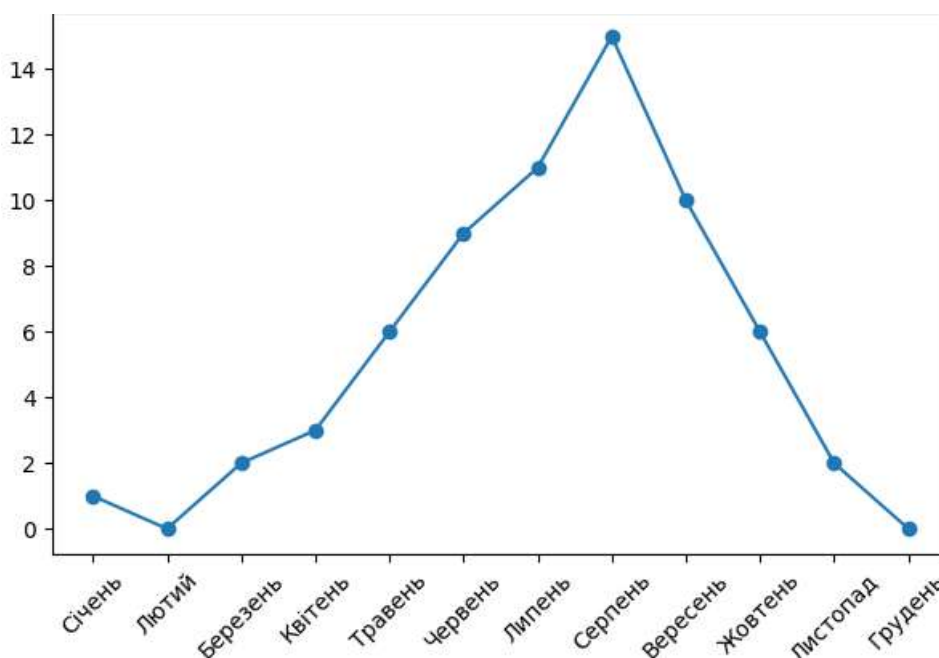
Дерматологічні випадки	Кількість тварин	%
Дерматит алергічної етіології,	138	69
з яких БАД складає:	65	47
з яких на атопічний дерматит:	54	39
Інші дерматити паразитарної етіології	42	21
Дерматофітози	18	9
Алопеції різної етіології	8	4
Всього	206	100

Проведений аналіз клінічних випадків показав, що інвазія блохами серед дрібних домашніх тварин найчастіше реєструвалася у весняно-літній

період, що пов'язано зі сприятливими умовами для розвитку паразитів у навколишньому середовищі. Найбільшу кількість випадків блошиного алергічного дерматиту було зафіксовано у серпні. Поодинокі випадки захворювання реєструвалися також у зимовий період, що можна пояснити утриманням тварин у теплих приміщеннях та наявністю постійних джерел інвазії. (таблиця 3.2).

Таблиця 3.2

Графік поширення блошиного алергічного дерматиту згідно сезонів року

Результати аналізу поширеності блошиного алергічного дерматиту залежно від віку тварин наведені у таблиці 3.3. Отримані дані свідчать, що найчастіше захворювання реєстрували у тварин віком до 5 років — 63,1% випадків.

Зробивши аналіз породної диференціації котів із блошиним алергічним дерматитом, встановлено, що чіткої породної схильності до розвитку даного захворювання не виявлено. БАД реєстрували як у безпородних тварин, так і у котів різних порід, що свідчить про відсутність генетично зумовленої породної резистентності або схильності до інвазії блохами.

Таблиця 3.3

Поширеність блошиного алергічного дерматиту згідно віку

Вік, роки	Кількість тварин	%
0-5	41	63,1
5-11	24	36,9
12 і старше	0	0
Всього	65	100

Під час дослідження було враховано умови утримання тварин та їх вплив на виникнення блошиного алергічного дерматиту. Встановлено, що зараження котів блохами відбувалося незалежно від наявності вільного доступу до вулиці. У тварин, які утримувалися виключно в квартирних умовах, інвазія виникала внаслідок занесення яєць та личинок бліх до приміщення на одязі та взутті власників. Крім того, важливим фактором передачі паразитів було спільне утримання котів із собаками, які регулярно вигулювалися та могли бути джерелом інвазії.

У котів, що мали доступ до двору або проживали у приватних будинках, зараження відбувалося безпосередньо при контакті з контамінованим середовищем. Встановлено, що ризик розвитку блошиного алергічного дерматиту підвищувався за умов нерегулярного проведення профілактичних обробок проти ектопаразитів, а також при відсутності комплексної антипаразитарної програми.

Таким чином, найбільшу кількість випадків захворювання було зареєстровано серед котів із домашньо-вигульним способом утримання та у тварин, яким несвоєчасно проводили профілактичні обробки проти ендо- та ектопаразитів.

3.2. Динаміка клінічних проявів БАД після застосування препаратів Advocate for Cats, NexGard Combo і Vectra Felis

Після застосування протипаразитарних препаратів та симптоматичної терапії у всіх тварин із блошиним алергічним дерматитом відзначалася

позитивна динаміка клінічних проявів (табл. 3.4). Уже на 7 добу спостерігалось зменшення інтенсивності свербіжів, тварини ставали спокійнішими, зменшувалася кількість розчухів та самотравмування шкіри. Еритема та папульозні елементи поступово блідніли, знижувалася вираженість ексудації.

Таблиця 3.4

Динаміка клінічних ознак блошиного алергічного дерматиту після лікування в усіх дослідних групах

Клінічна ознака	До лікування	7 доба	14 доба	21 доба
Свербіж	+++	++	+	±
Екскоріації	++	+	±	-
Кірочки	+	++	+	-
Алопеції	++	++	+	±
Ліхеніфікація	+	+	±	-
Вторинна піодермія	+	±	-	-
Папули	++	+	±	-
Еритема	+++	++	+	-

На 14 добу лікування відзначалося формування сухих кірочок на місці екскоріацій, зменшення площі алопецій та початок росту нового шерстного покриву. У більшості тварин зникали ознаки вторинної бактеріальної інфекції за умови застосування відповідної антимікробної терапії. Шкіра набувала блідо-рожевого кольору, зменшувалася її потовщеність та ліхеніфікація.

Повне клінічне одужання спостерігалось в середньому через 21 добу за умови регулярної обробки від ектопаразитів, дотримання рекомендацій щодо обробки навколишнього середовища та профілактичних заходів. У випадках несвоєчасної або нерегулярної обробки можливі рецидиви захворювання з повторною появою свербіжів та шкірних уражень.

Таким чином, своєчасне застосування інсектицидних препаратів у поєднанні з протизапальною та, за потреби, антибактеріальною терапією забезпечує швидке зменшення клінічних проявів блошиного алергічного дерматиту та запобігає розвитку ускладнень.

3.3 Динаміка чисельності ектопаразитів (бліх) у котів оброблених препаратами Advocate for Cats, NexGard Combo і Vectra Felis

Оцінку ефективності протипаразитарних препаратів проводили шляхом підрахунку кількості ектопаразитів (бліх) у котів до початку лікування та на 7-му, 14-ту і 21-шу добу після обробки. Обстеження здійснювали методом вичісування шерсті частим гребенем протягом 5 хвилин із подальшим підрахунком живих бліх та їх екскрементів на білій поверхні.

Результати фіксували як середню кількість паразитів на одну тварину (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

Динаміка кількості бліх у котів після застосування протипаразитарних препаратів

Термін дослідження	1 група (Advocate for Cats), n=8		2 група (NexGard Combo), n=8		3 група (Vectra Felis), n=8	
	ЕІ, %	П, екз	ЕІ, тв	П, екз	ЕІ, тв	П, екз
До лікування	100,0	15,1±4,12	100,0	16,0±1,35	100,0	14,8±1,37
7 доба	25,0	5,5±2,12**	25,0	3,5±2,12***	0	0***
14 доба	12,5	1,0±0***	0	0***	0	0***
21 доба	12,5	2,0±0***	12,5	1,0±0***	12,5	1,0±0***

Примітки: 1. * – $p < 0,05$; ** – $p < 0,01$; *** – $p < 0,001$, порівняно з показниками до лікування у кожній групі.

У межах кожної групи – застосування будь-якого з трьох препаратів призводить до статистично вірогідного ($p < 0,001$) зниження кількості бліх уже на 7 добу та зберігає ефект до 21 доби.

У котів першої групи, яких обробляли препаратом Advocate for Cats до лікування всі тварини були заражені блохами (EI 100 %), а середня кількість паразитів на одного kota становила $15,1 \pm 4,12$ екземпляра. На 7 добу після застосування препарату частка заражених котів знизилася до 25%, а інтенсивність інвазії – до $5,5 \pm 2,12$ екземплярів бліх. На 14 добу виявили лише одну блоху в однієї тварини. На 21 добу знову зафіксовано 12,5 % заражених тварин, але середня кількість бліх у них зросла до $2,0 \pm 0$. Таким чином, препарат швидко знижує рівень інвазії, проте до кінця третього тижня спостерігається незначне відновлення кількості паразитів.

В тварин другої дослідної групи, яких обробляли препаратом NexGard Combo, вихідний рівень інвазії становив 100% за інтенсивності $16,0 \pm 1,35$ бліх – це найвищий показник серед трьох груп. На 7 добу після лікування кількість заражених котів зменшилася до 25 %, а середня кількість бліх у них – до $3,5 \pm 2,12$. На 14 добу жодної блохи не виявлено в жодного kota, що свідчить про повну елімінацію паразитів. Однак на 21 добу знову з'явився один заражений кіт (12,5 %) у якого виявили одну блоху. Отже, NexGard Combo забезпечує максимальний ефект на другий тиждень, але до третього тижня можлива реінвазія.

У групі 3, де тваринам застосовували препарат Vectra Felis, до початку дослідження всі коти були інвазовані а середня кількість бліх на одного kota становила $14,8 \pm 1,37$ екземплярів. Уже на 7 добу лікування не залишилося жодної зараженої тварини. Це найшвидший результат серед усіх груп. Такий самий нульовий рівень зберігався і на 14 добу. На 21 добу, як і в другій групі, виявлено одного kota з однією блохою. Таким чином, Vectra Felis діє найшвидше та захищає котів від бліх щонайменше до двох тижнів, а на третьому тижні її ефективність стає подібною до NexGard Combo.

Між дослідними групами на жодному терміні не виявлено статистично вірогідної різниці ні за часткою заражених тварин, ні за середньою кількістю бліх ($p > 0,05$).

Отримані результати корелювали зі зменшенням клінічних проявів блошиного алергічного дерматиту та швидкості настання клінічного покращення (табл. 3.6).

Таблиця 3.6

Динаміка клінічного покращення (% тварин без свербіжів)

Препарат	7 доба	14 доба	21 доба
Advocate for Cats	0%	62,5%	87,5%
NexGard Combo	0%	75,0%	87,5%
Vectra Felis	0%	100%	87,5%

Як видно з таблиці 3.6 на 7-му добу жодна тварина з трьох дослідних груп не позбулась повністю від свербіжів, хоча його інтенсивність була значно нижчою, ніж до лікування.

У котів дослідної групи (Advocate for Cats) вже на 14 добу ситуація суттєво змінюється: 62,5% тварин демонструють відсутність свербіжів. До 21 доби цей показник зростає до 87,5%, що свідчить про поступове зникнення клінічних проявів.

У другій дослідній групі (NexGard Combo) на 14 добу відсоток покращення становить 75,0%, що дещо вище, ніж у першій групі. До 21 доби показник досягає 87,5%. Отже, NexGard Combo забезпечує швидше проміжне клінічне покращення порівняно з Advocate for Cats.

Третя дослідна група, де застосовували препарат «Vectra Felis» демонструє найкращий результат на 14 добу відсоток тварин без свербіжів сягає 100% – це ідеальне клінічне покращення. Проте до 21 доби показник знижується до 87,5%, що є таким самим рівнем, як і в інших двох групах. Таким чином, Vectra Felis дає найшвидший і найповніший ефект, але він не зберігається на максимумі до кінця спостереження.

Таким чином, у всіх трьох групах на 14 добу спостерігається виражена позитивна динаміка, причому найкращий результат у групі 3, де застосовували Vectra Felis (100%), далі NexGard Combo (75%) та Advocate for Cats (62,5%). До 21 доби всі препарати досягають однакового рівня – 87,5% тварин без свербіжів. Отже, за трижневий період усі засоби однаково ефективні за клінічними проявами найшвидше діє Vectra Felis.

3.4 Дослідження гематологічних показників у дослідних тварин

Гематологічні дослідження проводили з метою оцінки загального стану організму котів, інтенсивності запального та алергічного процесу, а також контролю ефективності проведеної терапії при блошиному алергічному дерматиті. Дослідження проводили двічі: до початку лікування та на 21 добу терапії (табл. 3.7).

Таблиця 3.7

Результати гематологічних досліджень котів із БАД до та на 21-ту добу лікування.

Показник	Норма	До лікування (M ± m)			21 доба (M ± m)			
		1 група	2 група	3 група	1 група	2 група	3 група	
Гемоглобін, г/л	80-150	102,0±5,12	106,5±3,21	104,1±6,62	94,6±4,02	110,0±4,21	110,6±3,67	
Еритроцити, Т/л	5,0-10,0	6,3±0,41	6,1±0,43	6,4±0,92	5,85±0,67	6,8±0,31	7,1±0,83	
Лейкоцити, ×10 ⁹ /л	5,5-18,5	15,8±0,95	16,6±2,278	16,1±3,98	12,1±0,54	10,6±0,73	9,4 ± 0,60	
Лейкограма	Базофіли,%	0-1	1,0±0,11	0	1,2±0,11	0	0	0
	Еозинофіли,%	2-8	10,2±0,84	10,9±0,76	10,4±1,03	9,5±2,01	4,1±0,54	4,7±1,07
	Паличкоядерні нейтрофіли,%	0-3	4,8±0,41	3,6±0,28	4,9±0,34	4,5±0,09	1,6±0,23	1,1±0,34
	Сегментоядерні нейтрофіли,%	35-75	62,0±2,01	61,4 ±7,56	63,2±5,20	57,5±0,85	59±1,74	59,2±5,38
	Лімфоцити,%	20-55	18,0±1,51	17,8±2,76	18,4±1,11	16,7±1,76	26±1,35	37,2±2,42
	Моноцити,%	1-4	3,2±0,36	3,2 ±1,23	3,3±0,21	3,0±0,48	3,5±0,24	3,1±0,28

Забір крові здійснювали з *v. cephalica antebrachii* у ранкові години натще з дотриманням правил асептики та антисептики. Для загального аналізу крові використовували пробірки з ЕДТА.

Гематологічні дослідження включали визначення:

- кількості еритроцитів
- рівня гемоглобіну
- кількості лейкоцитів
- лейкоцитарної формули

За результатами таблиці 3.7 видно, що у тварин першої дослідної групи до лікування виявлено типові запальні зміни: лейкоцитоз, еозинофілія, підвищені паличкоядерні нейтрофіли, відносна лімфопенія. На 21 добу кількість лейкоцитів знизилася до 12,1 Г/л, що все ще вище норми, еозинофіли – до 9,5% (підвищені), паличкоядерні нейтрофіли – 4,5% (підвищені), лімфоцити – 16,7% (нижче норми), гемоглобін знизився до 94,6 г/л (легка анемія). Динаміка лікування була позитивна, але повної нормалізації показників немає.

У котів другої дослідної групи, відповідно до лікування – лейкоцитоз (16,6 Г/л), еозинофілія (10,9%), паличкоядерні нейтрофіли 3,6%, лімфоцити становили 17,8%. Однак, на 21 добу всі показники нормалізувалися: лейкоцити 10,6 Г/л, еозинофіли 4,1%, паличкоядерні нейтрофіли 1,6%, лімфоцити 26%, гемоглобін 110,0 г/л. В результаті лікування відбулося майже повне відновлення гематологічного профілю.

У тварин 3 дослідної групи, аналогічно, до лікування відмічали: лейкоцитоз (16,1 Г/л), еозинофілія (10,4%), паличкоядерні нейтрофіли 4,9%, лімфоцити 18,4%, базофіли 1,2%. На 21 добу спостерігали виражене покращення: лейкоцити знизилася до 9,4 Г/л (норма), еозинофіли до 4,7% (норма), паличкоядерні нейтрофіли до 1,1% (норма), гемоглобін підвищився до 110,6 г/л, еритроцити до 7,1 Т/л, лімфоцити зросли до 37,2% (при нормі 20–55%). Отже, у групі 3 також відбулася повна нормалізація всіх гематологічних показників.

Можна зробити заключення, що за лікування тварини груп 2 та 3 досягли повної нормалізації гематологічних показників на 21 добу.

Група 1 (Advocate for Cats) має гіршу динаміку: зберігаються еозинофілія, підвищені паличкоядерні нейтрофіли, легка анемія та лімфопенія.

Препарати NexGard Combo та Vectra Felis продемонстрували високу ефективність не лише в клінічному покращенні, але й у відновленні гематологічного гомеостазу. Отримані результати корелювали з клінічним покращенням стану тварин: зменшенням свербіжжю, еритеми, алопецій та ознак вторинної піодермії.

РОЗДІЛ 4.

АНАЛІЗ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ОТРИМАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У дослідженні застосовували сучасні протипаразитарні препарати, що відрізняються за механізмом дії, шляхом введення та спектром протипаразитарної активності. Вибір засобів був зумовлений їх широким використанням у клінічній практиці ветеринарної медицини для лікування та профілактики блошиної інвазії у котів.

У першій дослідній групі застосовували препарат Advocate for Cats (Рис. 4.1), який застосовували у формі крапель на холку відповідно до маси тіла тварини. До його складу входять імідаклоприд та моксидектин. Імідаклоприд забезпечує швидке знищення дорослих бліх завдяки впливу на нікотинові ацетилхолінові рецептори комах. Моксидектин після трансдермального всмоктування чинить системну дію та активний проти нематод і личинкових стадій паразитів. Препарат характеризується комбінованою контактною та системною дією і застосовується один раз на місяць.

Рис. 4.1 - Препарат Advocate for Cats

У другій дослідній групі застосовували препарат NexGard Combo у формі (Рис. 4.2). До його складу входять афоксоланер, еприномектин та

празіквантел. Афоксоланер належить до ізоксазолінів і має системну інсектицидно-акарицидну дію щодо бліх і кліщів. Еприномектин чинить антигельмінтний ефект проти нематод, а празіквантел — проти цестод. Препарат застосовували одноразово з інтервалом 30 діб, що забезпечувало комплексний контроль як ектопаразитів, так і ендопаразитів.

Рис. 4.2 - Препарат NexGard Combo

У третій дослідній групі застосовували місцево препарат VECTRA FELIS (Рис. 4.3), який містить динотефуран та пірипроксифен. Динотефуран має швидку контактну інсектицидну дію щодо дорослих бліх, викликаючи їх загибель протягом короткого часу після контакту з обробленою шерстю.

Рис. 4.3 - Препарат Vectra Felis

Пірипроксифен є регулятором росту комах і порушує розвиток яєць та личинок бліх, що сприяє перериванню їх життєвого циклу у навколишньому середовищі. Препарат наносять один раз на місяць.

Усі досліджувані засоби застосовували відповідно до інструкцій виробника з урахуванням маси тіла тварин. Обробку проводили одноразово з подальшим клінічними спостереженням за хворими тваринами.

Дослідження проведені на базі ветеринарної клініки «Діавет» були спрямовані на вивчення поширеності блошиного алергічного дерматиту у котів, оцінку клінічних проявів захворювання, гематологічних змін та порівняльну ефективність сучасних протипаразитарних препаратів.

У ході роботи встановлено, що блошиний алергічний дерматит є одним із найпоширеніших паразитарно-алергічних захворювань шкіри у котів. Захворювання реєстрували незалежно від породи, віку та статі тварин, що узгоджується з літературними даними про відсутність породної схильності. Водночас важливим фактором ризику були умови утримання. Найчастіше патологію діагностували у тварин із домашньо-вигульним способом життя та при несвоєчасному проведенні профілактичних обробок проти ектопаразитів. У котів, які не виходили на вулицю, зараження відбувалося опосередковано через предмети догляду, одяг власників або при спільному утриманні з собаками.

Сезонна динаміка захворюваності характеризувалася чітко вираженим підвищенням кількості випадків у весняно-літній період із піком у серпні, що пов'язано з біологічними особливостями розвитку бліх та сприятливими кліматичними умовами для їх розмноження. У зимові місяці реєстрували поодинокі випадки, що пояснюється можливістю розвитку паразитів у приміщеннях.

Клінічно у більшості котів спостерігали інтенсивний свербіж, еритему, алопеції, екскоріації та наявність блошиного бруду в ділянці попереково-

крижової зони, хвоста та внутрішньої поверхні стегон. Вираженість симптомів корелювала з інтенсивністю інвазії.

Гематологічні дослідження показали наявність помірного лейкоцитозу, еозинофілії, що свідчить про алергічний характер запального процесу. Після проведення терапії у групах 2 та 3 відмічали повну нормалізацію показників крові (лейкоцити, еозинофіли, паличкоядерні нейтрофіли, лімфоцити, гемоглобін), тоді як у групі 1 зберігалися еозинофілія, лімфопенія та легка анемія, що узгоджується з клінічними даними.

Оцінка кількості ектопаразитів до та після лікування підтвердила високу інсектицидну ефективність застосованих препаратів. Уже на 7-му добу в групі 3 (Vectra Felis) спостерігали повну елімінацію бліх, у групі 2 (NexGard Combo) – значне зниження до $3,5 \pm 2,12$ екз., у групі 1 (Advocate for Cats) – до $5,5 \pm 2,12$ екз.

На 14 добу блохи були відсутні в групах 2 та 3, а в групі 1 зберігалися поодинокі особини ($1,0 \pm 0$).

На 21 добу у всіх групах реєстрували невелику кількість бліх ($1,0$ – $2,0$ екз.), що супроводжувалося високим рівнем клінічного покращення (87,5% тварин без свербіж у всіх групах).

Порівняльний аналіз ефективності препаратів показав, що всі досліджувані засоби мають виражену терапевтичну дію, однак відрізняються швидкістю настання ефекту та впливом на гематологічні показники.

Найшвидше зниження кількості бліх (повна елімінація на 7 добу) та найкраще клінічне покращення на 14 добу (100% тварин без свербіж) забезпечив Vectra Felis.

NexGard Combo поступався за швидкістю елімінації бліх (наявність на 7 добу), але на 14 добу також повністю знищував бліх, а клінічне покращення на 14 добу становило 75% і до 21 доби зросло до 87,5%. За гематологічними даними NexGard Combo забезпечив повну нормалізацію всіх показників.

Advocate for Cats діяв повільніше: навіть на 14 добу блохи ще були присутні, клінічне покращення на 14 добу склало лише 62,5%, а

гематологічні зміни (еозинофілія, лімфопенія, анемія) повністю не зникли до 21 доби.

Таким чином, Vectra Felis є найшвидшим за інсектицидною та клінічною дією, а Advocate for Cats – найменш ефективним у короткостроковому періоді, проте до 21 доби всі три препарати досягають однакового рівня клінічного покращення (87,5%).

Отримані результати свідчать про те, що своєчасна діагностика блошиного алергічного дерматиту, комплексний підхід до лікування та регулярне застосування сучасних інсектицидних препаратів забезпечують швидке усунення ектопаразитів, нормалізацію гематологічних показників особливо швидко при використанні Vectra Felis, та повне зникнення клінічних проявів захворювання.

Таким чином, проведені дослідження підтверджують високу ефективність препарату Vectra Felis, застосованого у клінічних умовах ветеринарної клініки «Діавет», та доцільність його використання у схемах лікування і профілактики блошиного алергічного дерматиту у котів.

ВИСНОВКИ

1. Висока поширеність блошиного алергічного дерматиту становить близько 47% серед усіх алергічних дерматитів у котів, що надходили до клініки «Діавет» у 2025 році. Найбільше випадків зареєстровано у тварин віком до 5 років (63,1%) у весняно-літній період (пік – серпень).
2. Фактори ризику незалежно від способу утримання – зараження блохами відбувається навіть у котів без виходу (через занесення яєць і личинок на одязі власників) та при спільному утриманні з собаками, що підкреслює необхідність регулярної профілактики для всіх тварин.
3. Найшвидша протипаразитарна дія у котів із БАД має Vectra Felis. На відміну від інших препаратів, Vectra Felis забезпечує 100% елімінацію бліх на 7 добу та зникнення свербіжності на 14 добу, що робить його оптимальним вибором для швидкого купування гострих проявів БАД.
4. Обмежена тривалість захисту – у всіх групах на 21 добу спостерігалася реінвазія, що вказує на потребу в повторних обробках або комбінуванні із засобами для обробки довкілля.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. Обирати Vectra Felis для швидкого купування гострих проявів БАД, при надходженні котів із вираженим свербіжем, екскоріаціями та еритемою препарат дозволяє швидше стабілізувати стан тварини. Рекомендується проводити контрольний загальний аналіз крові та за наявності відхилень – призначати додаткову терапію (наприклад, антигістамінні засоби).
2. Призначати повторну обробку котів з БАД препаратом Vectra Felis не пізніше, ніж через 21 добу, щоб запобігти реінвазії блохами та для підтримання захисного ефекту, особливо в період високої активності паразитів.
3. Рекомендувати обробку котів без вигулу враховуючи, що зараження блохами відбувається навіть у котів, які не виходять на вулицю (яйця та личинки заносяться на одязі чи взутті). Слід наполягати на регулярній профілактичній обробці всіх котів у квартирі, а також рекомендувати власникам проводити санітарну обробку взуття та килимових покриттів.
4. Проводити комплексну антипаразитарну профілактику у домогосподарствах з собаками – якщо в родині є собаки, які регулярно вигулюються, оскільки вони є постійним джерелом інвазії для котів та узгоджувати схеми профілактики (бажано використовувати препарати з однаковою тривалістю дії).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. **Cadiergues, M. C., & Joubert, J. (2019).** Efficacy of a topical combination of dinotefuran and pyriproxyfen for the control of flea allergy dermatitis in flea-infested cats. *Journal of Feline Medicine and Surgery*, 21(8), 712–718.
2. **Colomb, S., & Franc, M. (2015).** Speed of kill of a topical formulation of dinotefuran-pyriproxyfen (Vectra® Felis) against fleas on cats. *Veterinary Parasitology*, 209(3-4), 237–241.
3. **Deis, T., & Müller, R. S. (2020).** Feline flea allergy dermatitis: Pathogenesis, clinical signs and updated treatment options. *Veterinary Dermatology*, 31(4), 289–302.
4. **Dryden, M. W. (2016).** Flea and tick control: In pursuit of the perfect parasiticide. *Journal of the American Veterinary Medical Association*, 238(11), 1411–1414.
5. **ESCCAP (2023).** Control of Ectoparasites in Dogs and Cats. *European Scientific Counsel Companion Animal Parasites Guidelines*, No. 2 (6th ed.).
6. **Hall, J. A., & Jacobs, D. E. (2018).** Animal and environmental flea control using insect growth regulators (IGRs). *Medical and Veterinary Entomology*, 32(3), 255–267.
7. **Hoppe, H. W. (2020).** Pharmacology of Isoxazolines in Veterinary Medicine. *Journal of Veterinary Pharmacology and Therapeutics*, 43(2), 112–126.
8. **Horak, I. G., & Knight, R. J. (2017).** Flea allergy dermatitis: A comparative review of canine and feline clinical entities. *Onderstepoort Journal of Veterinary Research*, 84(1), 1–9.
9. **Jacobs, D. E. (2017).** The control of fleas on dogs and cats with Advocate (imidacloprid and moxidectin) and Vectra. *Veterinary Parasitology*, 242, 63–70.
10. **Lappin, M. R. (2019).** *Feline Internal Medicine* (7th ed.). Saunders. 842 p.
11. **Lin, L. A., & Rust, M. K. (2016).** Toxicity of dinotefuran and other neonicotinoids to the cat flea (*Ctenocephalides felis*). *Journal of Economic Entomology*, 109(6), 2536–2542.
12. **Long, S., & Miller, W. H. (2018).** Diagnosis and management of refractory feline pruritus. *In Practice*, 40(5), 186–194.
13. **McCall, J. W., & Alva, R. (2016).** Evaluation of the insecticidal efficacy of dinotefuran, pyriproxyfen and permethrin topically applied to cats against *Ctenocephalides felis*. *Parasites & Vectors*, 9(1), 312.
14. **Noli, C., Foster, A., & Rosenkrantz, W. (2021).** Flea allergy dermatitis in cats: A review of the literature. *Veterinary Dermatology*, 32(3), 211–225.
15. **Otranto, D., & Wall, R. (2018).** New technologies for the control of ectoparasites of companion animals. *Veterinary Parasitology*, 251, 91–98.

16. **Rust, M. K. (2017).** The biology and management of cat fleas. *Annual Review of Entomology*, 62(1), 109–125.
17. **Schmid, K., & Schenker, R. (2016).** Pyriproxyfen: Preventing the flea population explosion in domestic environments. *Veterinary Parasitology*, 223, 44–51.
18. **Siemens, M., & Beugnet, F. (2019).** Pruritus threshold and flea control in cats with flea allergy dermatitis (FAD). *Veterinary Medicine and Science*, 5(2), 143–151.
19. **Sulik, M., & Toman, M. (2023).** Antiparasitic activity of ivermectin and modern insecticides: Four decades of research. *European Journal of Medicinal Chemistry*, 261, 115–128.
20. **Thomas, E., & Hämmerling, R. (2018).** Speed of kill and knockdown efficacy of Vectra Felis under experimental conditions. *Tierärztliche Praxis Ausgabe K: Kleintiere/Heimtiere*, 46(4), 241–247.
21. **Wall, R. (2016).** Ectoparasites: Risk assessment and control in dogs and cats. *The Veterinary Journal*, 211, 4–10.
22. **Данилейко О. В.** Сучасний стан поширення блошиного дерматиту котів у міських умовах. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2021. № 2. С. 134–140.
23. **Керімов Я. Г.** Специфічна терапія алергічних дерматитів у м'ясоїдних. *Науковий вісник Білоцерківського національного аграрного університету*. 2022. Вип. 4. С. 89–95.
24. **Медведєва О. В., Кудрявцев В. С.** Особливості клінічного прояву та діагностики алергічного дерматиту у домашніх котів. *Український часопис ветеринарних наук*. 2023. Т. 14, № 1. С. 45–52.
25. **Позняков С. В., Борисевич Б. В.** Морфологічні зміни в шкірі котів за блошиного алергічного дерматиту. *Науковий часопис ветеринарної медицини*. 2019. № 2. С. 67–73.
26. **Приходько Ю. О.** Ектопаразитози дрібних домашніх тварин: поширення та сучасні підходи до терапії. *Ветеринарна медицина України*. 2020. № 8. С. 22–27.
27. **Романенко Л. І., Слободян А. О.** Моніторинг чутливості ектопаразитів дрібних тварин до сучасних інсектицидів. *Сучасні аспекти ветеринарної практики*. 2021. Вип. 12. С. 110–116.
28. **Семенко М. В.** Диференційна діагностика свербезу у котів: алергія проти паразитозів. *Ветеринарний світ*. 2022. № 5. С. 34–41.
29. **Стибель В. В., Федорович В. В.** Фармакологічний аналіз сучасних інсектоакарицидних препаратів для ветеринарної медицини. *Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького*. 2024. Т. 26, № 105. С. 12–19.

30. **Ткаченко О. А.** Обґрунтування комплексного підходу до лікування ектопаразитозів у котів. *Наукові доповіді НУБіП України*. 2020. Т. 4, № 86. С. 15–22.
31. **Федорович О. В.** Застосування топікальних засобів на основі неонікотиноїдів у ветеринарній дерматології. *Український ветеринарний журнал*. 2018. № 3. С. 44–49.
32. **Шевченко А. М.** Особливості патогенезу блошиної алергії у тварин різного віку. *Вісник Житомирського національного агроекологічного університету*. 2017. № 1. С. 122–129.
33. **Шкіль М. І., Кравченко С. О.** Епізоотологічний моніторинг сифонаптерозів собак і котів у центральному регіоні України. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2023. Вип. 2. С. 88–94.
34. **Щербаков Д. О.** Вивчення залишкової дії комбінованих інсектицидних крапель для котів. *Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини*. 2021. Вип. 43. С. 201–207.
35. **Юрченко О. П.** Сучасні інсектоакарициди синергічної дії: механізм впливу на імаго та преімагінальні стадії бліх. *Фармакологічний вісник*. 2019. № 4. С. 18–25.
36. **Якубчак О. М., Галат М. В.** Ветеринарна ектопаразитологія: моніторинг та контроль чисельності бліх у біоценозах мегаполісів. *Аграрний вісник*. 2023. № 3. С. 71–78.
37. **Яновська В. В.** Оцінка безпечності застосування динотефурану для котів різних порід. *Науково-технічний бюлетень ДНДКІ*. 2022. Т. 23, № 2. С. 155–161.
38. **Ярошенко Т. Ю.** Порівняльна характеристика ефективності препаратів спот-он при лікуванні міліарного дерматиту котів. *Вісник Дніпропетровського аграрно-економічного університету*. 2018. № 2. С. 93–98.
39. **Ясенчук Т. А.** Сучасні аспекти діагностики сифонаптерозів дрібних домашніх тварин. *Наукові праці НУБіП України*. 2019. Вип. 29. С. 44–50.
40. **Яценко І. В., Бондаренко В. А.** Патоморфологія та імунологічні аспекти алергічних реакцій шкіри у дрібних домашніх тварин. *Ветеринарна патологія*. 2024. № 1. С. 29–36.

ДОДАТКИ

Додаток А

НАУКОВА ТЕЗА, ОПУБЛІКОВАНА ЗА ТЕМОЮ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»

Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

18 березня 2026 року

Біла Церква
2026

Соловйова – Біла Церква, 2018. – 54 с.

2. Фармакологічні властивості зворітних токсокарозом / В.С. Шаганенко, Н.В. Кошій, Р.В. Шаганенко, Т.І. Бакур, Н.В. Азрэмэжко // Матеріали Міжнародної наукової конференції присвяченої 100-річчю кафедри факультету ветеринарної медицини «Єдина здоров'я – 2022» (м. Київ, Україна, 22-24 вересня 2022 року): Київ, 2022. - С. 142-144.

3. Deworming schemes' efficacy for adult dogs with mixed gastro-intestinal helminthoses / I Saichenko, A. Antipov, T. Bakur, L. Bendzko // *Folia Veterinaria* - 2022. - Vol. 66. - № 1. - P. 13-25. Doi: 10.2478/fv-2022-0002.

4. Charles S., Wiseman S., Wang X., Savadelis M.D., Reinsmeyer C.R., Bouzaidi Cheikhi I., Rautenbach C., Young L. Efficacy of a novel chewable tablet (Credelio Quattro™) containing lotilaner, moxidectin, praziquantel, and pyrantel against *Toxocara canis* and *Toxascaris leonina* infections in dogs. // *Parasit Vectors*. - 2023. - № 18 (1). - p. 356. Doi: 10.1186/s13071-023-06968-9.

5. Wang N., Siang S., Chen P., Liang T., Xu J., Han Q. Regulation Effect of *Toxocara canis* and Anthelmintics on Intestinal Microbiota Diversity and Composition in Dog. // *Microorganisms*. 2024. - № 12 (10). - p. 2037. Doi: 10.3390/microorganisms12102037.

УДК:619:616.99:615.3:636.8

СОКУР А.Є., магістрантка

Науковий керівник – ШАГАНЕНКО В.С., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ VECTRA FELIS ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКИ БЛОШИННОГО АЛЕРГІЧНОГО ДЕРМАТИТУ В КОТІВ

У тексті розглянуто перспективи застосування комбінованого препарату VECTRA® FELIS для лікування та профілактики блошинного алергічного дерматиту в котів. Проаналізовано механізм дії компонентів, їх переваги щодо швидкої елімінації бліх та розряду життєвого циклу паразита, що забезпечує тривалий контроль клінічних проявів алергії.

Ключові слова: блошинний алергічний дерматит, дінотефуран, пірипроксифен.

Актуальність дослідження. Блошинний алергічний дерматит (БАД) є найпоширенішою причиною алергічних реакцій у котів, зумовленою гіперчутливістю до антигенів слини бліх *Ctenocephalides felis* [1]. Захворювання проявляється інтенсивним свербіжком, міліарним дерматитом, алопеціями, що суттєво знижує якість життя тварин [2]. Традиційні підходи до терапії БАД часто вимагають тривалого застосування глюкокортикоїдів для контролю свербіжу, що пов'язано з ризиком системних побічних ефектів. Тому пошук ефективних засобів етіотропної терапії, здатних забезпечити швидку елімінацію алергену та профілактику повторних укусів, є надзвичайно актуальним [3].

Мета роботи – оцінити перспективи застосування комбінованого топікального препарату VECTRA® FELIS (дінотефуран + пірипроксифен) для лікування та профілактики БАД у котів на основі аналізу його фармакологічних властивостей та результатів клінічних досліджень.

VECTRA® FELIS для котів являє собою комбінований препарат, що містить 22% дінотефурану та 3% пірипроксифену [1]. Його фармакологічні характеристики та переваги для контролю БАД наведено в таблиці 1.

Ключовою перевагою VECTRA® FELIS для лікування БАД є його здатність вбивати бліх до того, як вони вкусають тварину. Оскільки патогенез БАД пов'язаний саме з потраплянням алергенів слини під час укусу, мінімізація кількості укусів є визначальним фактором у контролі клінічних проявів [2].

Ефективність препарату для довгострокового контролю БАД була підтверджена у відкритому клінічному дослідженні за участю 28 котів із клінічними ознаками алергічного дерматиту. Тварини отримували щомісячні аплікації VECTRA® FELIS протягом 3 місяців без додаткової обробки довкілля.

Результати продемонстрували значне покращення клінічних ознак та зменшення інтенсивності свербіжу. У котів, у яких на початку дослідження були виявлені блохи або їх екскременти, редукція клінічних ознак на 28-й день становила 33%, а на 84-й день – 85% порівняно з вихідним рівнем. Важливо відзначити, що вже на 28-й день у більшості тварин блохи не виявлялися, а до 84-го дня всі коті були вільні від паразитів.

Таблиця 1 – Фармакологічна характеристика компонентів VECTRA® FELIS та їх значення для контролю БАД

Компонент	Механізм дії	Переваги для терапії БАД
Динотефуран	Неосікотиноїд, агоніст нікотинічних ацетилхолінових рецепторів комах, який спричиняє параліз та загибель бліх при контакті	Швидка дія (загибель 97% бліх протягом 2-6 год); контактна дія уможлиблює необхідність укусу, мінімізуючи шкідливі алергенні слини
Пірипроксифен	Аналог ювенильного гормону, який порушує розвиток яєць, личинок та ляльок бліх	Забезпечує контроль найменшійших стадій у довкіллі, уможливаючи режими; ефект триває до 3 місяців

Це свідчить про здатність препарату ефективно контролювати популяцію бліх як на тварині, так і в її оточенні завдяки дії пірипроксифену [4 с.392] [5].

Додатковими перевагами VECTRA® FELIS є зручність застосування (швидко висихаюча, нежирна формула), швидке проникнення в шкіру та відсутність змивання при купанні тварин, а також можливість використання у кошенят з 7-8-тижневого віку.

Висновок. Препарат VECTRA® FELIS є високоефективним та перспективним засобом для лікування і профілактики блошиного алергічного дерматиту у котів. Швидка контактна дія динотефурану мінімізує надходження алергенів, а тривалий вплив пірипроксифену на преімгінальні стадії бліх у довкіллі запобігає рецидивам. Застосування VECTRA® FELIS дозволяє досягти стійкого контролю клінічних проявів БАД без необхідності додаткової обробки приміщень та зменшує потребу в симптоматичній протизапальній терапії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Vectra for Cats and Kittens. Vectra Pet. <https://www.vectrapet.com>
2. Fleas in cats. Vectrapet. 2023. https://www.vectrapet.com/ca_fr/cat-18/cat-benefits-16/
3. Dinotefuran. Science Direct. <https://www.sciencedirect.com/topics/veterinary-science-and-veterinary-medicine/dinotefuran>
4. Crozat O., Bonati S., Briand A. et al. Usefulness of a topical combination of dinotefuran and pyriproxyfen for long-term control of clinical signs of allergic dermatitis in privately-owned cats in Ile-de-France region. *Parasites & Vectors*. 2017. Vol. 10. P. 392. doi: 10.1186/s13071-017-2335-x
5. Dinotefuran/Permethrin/Pyriproxyfen. Briarcrest Veterinary Care Center. 2024. <https://my-vet.com/pet-health-resources/pet-health-articles>

УДК: 636.7.09:616.995.428:615.262

БУЗАРЬ Д.О., магістрантка

Науковий керівник – ГОНЧАРЕНКО В.П., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ СУЧАСНИХ ПРЕПАРАТІВ ГРУПИ ІЗОКСАЗОЛІНІВ У ТЕРАПІЇ САРКОПТОЗУ СОБАК

У роботі автор застосував і показав ефективність сучасних акарисцидних препаратів Бранкто (Bravecto), Нексгард (NexGard), Сімпаріка (Simparica) за саркоптозу собак. Найбільш ефективним препаратом

Додаток Б

Лист-вкладка (інструкція) «NexGard Combo®»

Додаток 2
до реєстраційного посвідчення АА-09587-03-22
01.11.2022

НексГард КОМБО

(розчин для зовнішнього застосування, точкового нанесення)
лістівка-вкладка

Опис

Прозорий розчин від безбарвного до світло-жовтого або світло-коричневого кольору.

Склад

1 мл препарату містить діючі речовини:

езафоксоланер - 12,0 мг;

еприноектин - 4,0 мг;

празиквантел - 83,0 мг.

Допоміжні речовини: гліцеринформаль, диметил ізосорбід, бутилгідрокситолуол.

Фармакологічні властивості

ATCvet QP54AA54, протипаразитарні засоби, інсектициди та репеленти, авермектини, еприноектини, комбінації.

Езафоксоланер - це (S)-енантіомер афоксоланеру, що належить до класу ізоксазоліну, активного щодо членистоногих. Езафоксоланер діє як антагоніст на хлоридних каналах, що керуються лігандами, зокрема нейромедіатором гамма-аміномасляної кислоти (ГАМК). Ізоксазоліни серед модуляторів хлоридних каналів зв'язуються з окремим і унікальним сайтом-мішенню в GABA_A комах, блокуючи тим самим до- та післясинаптичне транспортування хлоридних іонів через клітинні мембрани. Тривале спричинене езафоксоланером гіперзбудження призводить до неконтрольованої діяльності центральної нервової системи та загибелі членистоногих. Висновок про селективну токсичність езафоксоланеру між членистоногими та ссавцями можна зробити на підставі диференціальної чутливості рецепторів ГАМК членистоногих порівняно з рецепторами ГАМК ссавців.

Блохи та кліщі гинуть протягом 24 та 48 годин після обробки відповідно. Езафоксоланер знищує блох до відкладення яєць, тобто запобігає ризику контамінації домогосподарства. Має активність проти саркоптоїдозних кліщів (*Notoedres cati*, *Otodectes cynotis*), які спричиняють нотоєдричну або вушну коросту.

Еприноектин належить до класу макроциклічних лактонів ендектоїцидів. Сполуки цього класу селективно і з високою афінністю зв'язуються з хлорид-іонними каналами, що керуються глутаматом, які містяться в нервових або м'язових клітинах безхребетних. Це призводить до збільшення проникності клітинної мембрани для хлорид-іонів з гіперполяризацією нервової або м'язової клітини, що призводить до паралічу та загибелі паразита. Встановлено, що спектр ефективності еприноектину охоплює нематод травного каналу, позатравного каналу та їх мігруючих личинок, і вважається також активним проти саркоптоїдозних кліщів (*N. cati*, *O. cynotis*).

Празиквантел - це синтетичне похідне ізохінолін-піразину з активністю проти стьожкових черв'яків. Празиквантел швидко поглинається поверхнею паразитів і впливає на проникність мембран у цестод, впливаючи на потоки двовалентних катіонів, особливо на іони кальцію, які, як вважається, сприяють швидкому скороченню м'язів та вакуолізації. Це призводить до серйозного пошкодження тегумента, судом і паралічу, порушення обміну речовин і, нарешті, загибелі паразита.

Езафоксоланер всмоктується з місця нанесення, досягаючи максимальної концентрації у плазмі крові від 4 до 14 діб після застосування. Езафоксоланер повільно виводиться з плазми ($t_{1/2} = 21,7 \pm 2,8$ доби після одноразового застосування) і екскретується з калом та сечею. Еприноектин всмоктується з місця нанесення, досягаючи максимальної концентрації в плазмі від 1 до 2 діб після застосування. Еприноектин повільно виводиться з плазми ($t_{1/2} = 5,4 \pm 2,7$ доби після одноразового застосування) і екскретується з калом. Празиквантел системно всмоктується з місця нанесення, досягаючи максимальної концентрації у плазмі крові від 4 до 8 годин після застосування. Празиквантел повільно виводиться з плазми ($t_{1/2} = 4,3 \pm 1,9$ доби після одноразового застосування) і екскретується з сечею.

Одночасне застосування діючих речовин празиквантелу та еприноектину не впливає на фармакокінетичні профілі.

Продовження додатку 2
до реєстраційного посвідчення АА-09587-03-22

При багаторазовому застосуванні празиквантелу накопичення не спостерігалось, а при застосуванні езафоксоланеру відзначають залишки від 2 до 5 місяців (співвідношення 3,24 для Стах та 3,09 для АUC) та еприномектину, відповідно, (співвідношення 1,59 для Стах та 1,87 для АUC).

Застосування

Профілактика та лікування котів при ураженнях ектопаразитами та ендопаразитами (цестодами, нематодами).

Ектопаразити:

- Профілактика та лікування при ураженні блохами (*Ctenocephalides felis*). Одна обробка забезпечує знищення бліх та захист тварин на один місяць. Препарат знищує бліх до відкладення яєць і запобігає побутовому зараженню. Препарат застосовують для лікування блошиного алергічного дерматиту (БАД).

- Профілактика та лікування при ураженні іксодовими кліщами (*Rhipicephalus sanguineus*, *Ixodes ricinus*, *Ixodes scapularis*, *Ixodes holocyclus*, *Amblyomma americanum* та *Haemaphysalis longicornis*). Одна обробка запобігає подальшим інвазіям протягом щонайменше 6 тижнів проти *Rhipicephalus sanguineus* (через 48 годин після обробки), протягом щонайменше 5 тижнів проти *Ixodes ricinus* (через 48 годин після обробки) та *Ixodes holocyclus* (через 72 години після обробки), та протягом одного місяця проти *Ixodes scapularis*, *Amblyomma americanum* (через 72 години після обробки).

- Лікування отодектозу (*Otodectes cynotis*).

- Лікування нотоєдрозу (*Notoedres cati*).

Ендопаразити:

Цестодози:

- Лікування цестодозів (*Dipylidium caninum*, *Taenia taeniaeformis*, *Echinococcus multilocularis*, *Joyeuxiella pasqualei*, *Joyeuxiella fuhrmanni*).

Нематодози травного каналу:

- Лікування при ураженні нематодами травного каналу (личинки L3-ї, L4-ї стадії та дорослі форми нематод *Toxocara cati*; личинки L4-ї стадії та дорослі форми нематод *Ancylostoma tubaeforme*, *Ancylostoma ceylanicum*; дорослі форми нематод *Toxascaris leonina* та *Ancylostoma braziliense*).

Нематодози дихальних шляхів та серця:

- Лікування при ураженні нематодами дихальних шляхів (личинки L3-ї та L4-ї стадії, незрілі та дорослі форми нематод *Aelurostrongylus abstrusus*; личинки L4-ї стадії та дорослі форми нематод *Troglostrongylus brevior*).

- Профілактика аелуроостронгілозу (шляхом зниження рівня інвазування личинками L3-ї та L4-ї стадії *Aelurostrongylus abstrusus*).

- Профілактика диروفіляріозу (*Dirofilaria immitis*) протягом одного місяця.

Нематодози сечового міхура:

- Лікування капіляріозу (*Capillaria plica*).

Дозування

Препарат застосовують зовнішньо шляхом нанесення на суху непошкоджену шкіру, відповідно до мінімальної рекомендованої дози: 1,44 мг езафоксоланеру, 0,48 мг еприномектину та 10 мг празиквантелу на 1 кг маси тіла тварини.

З урахуванням маси тіла тварини обирають аплікатор у відповідності до таблиці:

Маса тіла тварини	Об'єм аплікатора (мл)	Езафоксоланер (мг)	Еприномектин (мг)	Празиквантел (мг)
0,8 - < 2,5 кг	0,3	3,60	1,20	24,90
2,5 - < 7,5 кг	0,9	10,80	3,60	74,70

При обробці котів масою тіла понад 7,5 кг використовують комбінацію аплікаторів різного об'єму.

Метод застосування

1. Ножицями розріжте blister вздовж пунктирної лінії.
2. Потім відтягніть кришку.

Продовження додатку 2
до реєстраційного посвідчення АА-09587-03-22

2. Вийміть аплікатор з упаковки, тримайте його у вертикальному положенні. Злегка потягніть поршень назад.
3. Поверніть і зніміть ковпачок.
4. Розділіть шерсть тварини на середній лінії шиї, між основою черепа і лопатками, доки не побачите шкіру.
5. Помістіть кінчик аплікатора на шкіру і нанесіть весь вміст безпосередньо на шкіру в одне місце. Засіб слід наносити на суху шкіру на ділянці, де тварина не зможе його злизати. У довгошерстих порід слід приділити особливу увагу, щоб наносити продукт на шкіру, а не на шерсть, щоб забезпечити оптимальну ефективність.
6. Помийте руки після застосування препарату.

Схема застосування:

Для лікування проти інвазій блох та/або іксодових кліщів, та/або саркоптоїдозних кліщів, та одночасного лікування проти нематод травного каналу та/або дихальних шляхів, та/або сечового міхура, та цестод слід застосовувати одну дозу препарату. Необхідність та кількаразовість повторного лікування повинні визначитися ветеринарним лікарем, що призначає препарат, враховуючи місцеву епізоотологічну ситуацію та спосіб життя тварини (наприклад, доступ на вулицю).

Регіони, які не є поширеними для дирофілярій або нематод дихальних шляхів:

Котів, не схильних до постійного ризику зараження дирофіляріозом, або нематодами дихальних шляхів слід обробляти згідно з графіком, призначеним ветеринарним лікарем та пристосованим до кожної окремої ситуації повторної інвазії паразитів. В іншому випадку слід застосовувати препарат вузького спектра дії для забезпечення стійкого лікування від відповідних паразитів.

Регіони, де дирофіляріоз є поширеним:

У регіонах, де дирофіляріоз котів поширений, можна лікувати тварин щомісяця, щоб забезпечити як відповідну профілактику дирофіляріозу, так і лікування потенційного повторного зараження цестодами. В іншому випадку для подальшого лікування слід використовувати препарат вузького спектру дії. Профілактику дирофіляріозу шляхом знищення личинок *Dirofilaria immitis* слід розпочинати протягом 1 місяця після першого очікуваного контакту з комарами і продовжувати принаймні до 1 місяця після останнього контакту.

Регіони, де нематодози дихальних шляхів є поширені:

У регіонах, де нематодози дихальних шляхів котів є поширені, можна лікувати тварин щомісяця, щоб зменшити ризик утворення дорослих нематод дихальних шляхів (клінічний аелуроостронгілоз), і для лікування потенційного повторного зараження цестодами. В іншому випадку для подальшого лікування слід застосовувати препарат вузького спектру дії.

Лікування нематод дихальних шляхів: можна встановити відсутність або незначний вплив на виділення личинок L1 *A. abstrusus* з фекаліями протягом 2 тижнів після лікування через період транзиту личинок L1 з легенів через травний канал. Отже, будь-який підрахунок личинок *A. abstrusus* у фекаліях для контролю ефективності лікування (і рішення про необхідність повторного лікування препаратом вузького спектру дії) слід проводити не раніше ніж через два тижні після лікування.

Саркоптоїдозні кліщі (вушні):

Щодо обробки від вушних кліщів слід звернутися за додатковою консультацією до ветеринарного лікаря через 4 тижні після лікування, щоб визначити, чи необхідна додаткова обробка препаратом вузького спектра дії.

Протипоказання

Не застосовувати у разі гіперчутливості до діючих речовин або допоміжних речовин препарату.

Застереження

Препарат призначений тільки для зовнішнього застосування (нанесення на шкіру). Не застосовувати ін'єкційно, перорально або будь-яким іншим способом.

При нанесенні препарату уникати попадання його в очі тварині та на слизові оболонки. Якщо подразнення не минає, проконсультуватися з ветеринарним лікарем.

Продовження додатку 2
до реєстраційного посвідчення АА-09587-03-22

Наносити лише на суху шкіру у місця недоступні для злизування твариною: на холку, між лопатками. Не допускати злизування іншими тваринами, доки оброблена ділянка не стане непомітною. При проковтуванні цей ветеринарний лікарський засіб може спричинити гіперсалівацію.

Оскільки немає дослідження нешкідливості препарату для кошенят віком до 8 тижнів, препарат призначений для застосування у кошенятам масою тіла від 0,8 кг та віком від 8-ми тижнів.

Безпечність ветеринарного препарату була встановлена в період розведення котів, вагітності та лактації. Препарат може застосовуватися тваринам в період розмноження, вагітності та лактації.

При застосуванні ветеринарного лікарського засобу особливу увагу слід приділяти довгошерстим породам, щоб забезпечити нанесення препарату безпосередньо на шкіру, а не на шерсть, оскільки це може призвести до нижчої біодоступності діючої речовини.

Іксодові кліщі та блохи повинні присмоктуватися до обробленої тварини, щоб зазнати впливу езафоксоланеру, тому не можна виключати ризик передачі захворювань, що переносяться членистоногими.

Коти, які жили або були привезені до регіонів, де дирофіліаріоз є поширеним, можуть заразитися дирофіліаріями. Незважаючи на те, що ветеринарний лікарський засіб можна безпечно застосовувати котам, терапевтичного ефекту проти статевозрілих нематод виду *Dirofilaria immitis* не встановлено. Тому всім тваринам віком від 6 місяців, які живуть в регіонах, де дирофіліаріоз є поширеним, рекомендується проводити обстеження на наявність дирофіліаріозу, спричиненого статевозрілими дирофіліаріями, перед лікуванням препаратом для профілактики дирофіліаріозу.

Інвазії, які викликаються стьожковими червами, можуть виникати часто або повторно при відсутності контролю за проміжними живителями (блохами, волосоїдами, мишами тощо). Деякі коті з інвазією видом *Joyeuxiella spp.*, або *Dipylidium caninum* можуть мати велику частку нестатевозрілих цестод, які можуть бути менш сприйнятливі до препарату, тому в разі таких інвазій рекомендується подальше спостереження.

Резистентність паразитів до будь-якого конкретного класу протипаразитарних препаратів може розвинутися після багаторазового використання сполуки цього класу протягом тривалого періоду часу. Тому слід враховувати епізоотологічну інформацію про поточну сприйнятливість видів, щоб обмежити можливість майбутнього відбору на лікоопірність.

Слід уникати миття тварини шампунем протягом 2 днів після нанесення, оскільки ефективність не має даних випробувань у цьому випадку.

Щоб зменшити можливість повторного зараження блохами, рекомендується одночасно лікувати всіх котів, що проживають разом. Інші тварини, що живуть в одному приміщенні, також повинні отримати відповідне лікування.

Різні стадії розвитку блох можуть заражати підстилки, постіль та місця звичайного відпочинку, такі як килими та м'які меблі. У разі масового зараження блохами та на початку заходів контролю ці ділянки слід обробляти відповідним дозволеними засобами, а потім регулярно пылососити.

Забароняється пити, приймати їжу і курити під час роботи з препаратом.

Після роботи з препаратом необхідно вимити руки з милом.

Зберігати препарат недоступному для дітей місці.

Слід уникати контакту вмісту аплікатора з пальцями. Якщо це трапилося, вимити руки водою з милом. Цей ветеринарний препарат може викликати подразнення очей. У разі випадкового потрапляння в очі, негайно і ретельно промити очі водою. У разі випадкового потрапляння препарату в організм людини, чи виникнення подразнення на шкірі, чи слизові оболонки очей, необхідно негайно звернутись за медичною допомогою і показати лікарю листівку-вкладку або етикетку препарату.

Слід обмежити контакт з обробленими тваринами до того часу, поки місце нанесення препарату не висохне, та не дозволяти гратися дітям з обробленими тваринами протягом цього періоду. Рекомендується не допускати, щоб нещодавно оброблені тварини спали з господарями, особливо з дітьми. Обробляти тварин рекомендується ввечері, щоб зменшити контакт з людьми після обробки.

Людам з відомою гіперчутливістю до езафоксоланеру, сприноектину, празиквантелу або до будь-якої з допоміжних речовин слід уникати контакту з ветеринарним лікарським засобом.

Продовження додатку 2
до реєстраційного посвідчення АА-09587-03-22

Оскільки фетотоксичні та тератогенні ефекти описані у лабораторних тварин після значного щоденного впливу гліцеринформалу, вагітні жінки повинні носити рукавички під час введення, щоб уникнути прямого контакту з продуктом.

Форма випуску

Аплікатор для точкового нанесення у формі шприца (корпус з прозорого силіконізованого циклічного олефінового сополімеру, поршень з бромобутилового силіконізованого каучуку та кришка з бромобутилового каучуку), що містить 0,3 мл або 0,9 мл препарату, заповнені в індивідуальні пластикові блістери.

Вторинна упаковка складається з штока поршня, блістерної плівки, кришки блістера та картонної коробки.

Картонна коробка, що містить 1, 3, 4 або 15 аплікаторів (0,3 мл).

Картонна коробка, що містить 1, 3, 4, 6 або 15 аплікаторів (0,9 мл).

Зберігання

Зберігати препарат в оригінальній упаковці у сухому, захищеному від світла та недоступному для дітей і тварин місці, за температури від 2 до 25 °С.

Термін придатності

36 місяців.

Для застосування у ветеринарній медицині!

Власник реєстраційного посвідчення

Берінгер Інгельхайм Ветмедіка ГмбХ,
55216 м. Інгельхайм-на-Рейні, Німеччина.

Boehringer Ingelheim Vetmedica GmbH,
55216 Ingelheim-am-Rhein, Germany.

Виробник готового продукту

Берінгер Інгельхайм Енімал Хелс
Франс СКС,
4 шема дю Калке – 31 000 Тулуза, Франція.

Boehringer Ingelheim Animal Health
France SCS,
4 chemin du Calquet - 31000 Toulouse, France.

Додаток В

Лист-вкладка (інструкція) «ADVOCATE»

ІНСТРУКЦІЯ

по ветеринарному застосуванню лікарського препарату Адвокат® кошки
 (Організація-розробчик: компанія «Bayer Animal Health GmbH» Kaiser-Wilhelm-Allee 10, D-51373 Leverkusen, Germany)
 Номер реєстраційного угодишення
 270-3-11.15-2889M/ПВІ-3-11.15/04671

1. ОБЩИЕ СВЕДЕНИЯ

1. Торговое наименование лекарственного препарата: Адвокат® кошки (Advocate® cat).
 Международные непатентованные наименования лекарственного препарата: имидаклоприд, моксидектин.

2. Лекарственная форма: раствор для наружного применения.

Адвокат® кошки в 1 мл в качестве действующих веществ содержит имидаклоприд – 100 мг и моксидектин – 10 мг, а также вспомогательные вещества: спирт бензиловый, пропеллен карбонат и бутилгидрокситолуол.

3. По внешнему виду лекарственный препарат Адвокат® кошки представляет собой прозрачную жидкость от желтого до коричневого цвета. Срок годности препарата при соблюдении условий хранения – 3 года со дня производства. Запрещается применение лекарственного препарата Адвокат® кошки по истечении срока годности.

4. Лекарственный препарат Адвокат® кошки выпускают в форме раствора (пробир) расфасованным по 0,4 и 0,8 мл в полимерные пипетки, упакованные по 1 и 3 штуки в блистеры из алюминиевой фольги, помещенные в картонные коробки вместе с инструкцией по применению.

5. Хранить лекарственный препарат Адвокат® кошки в закрытой упаковке производителя, в защищенном от прямых солнечных лучей месте, отдельно от продуктов питания и кормов, при температуре от 0 °С до 30 °С.

6. Адвокат® кошки следует хранить в местах недоступных для детей.

7. Непользованный лекарственный препарат утилизируют в соответствии с требованиями законодательства.

8. Отпускается без рецепта ветеринарного врача.

II. ФАРМАКОЛОГИЧЕСКИЕ СВОЙСТВА

9. Лекарственный препарат Адвокат® кошки относится к фармакотерапевтической группе: противопаразитарные средства в комбинациях.

10. Входящие в состав препарата активные компоненты обеспечивают его широкий спектр противопаразитарного действия в отношении паразитирующих у кошек чесоточных клещей (*Otodectes cynotis*, *Notoedres cati*), блох (*Ctenocephalides felis*), личиночных (стадия L4), неполовозрелых и половозрелых фаз развития кишечных нематод (*Toxocara cati*, *Ancylostoma tubaeforme*), половозрелых фаз развития легочных нематод (*Capillaria aerophila*) и личиночных форм сердечных нематод (*Dirofilaria immitis* L3 и L4). При применении препарата Адвокат® кошки кошкам активные компоненты обеспечивают спектр действия для лечения и профилактики заражения блохами (*Ctenocephalides felis*) и профилактики дирофиляриоза (личинки L3 и L4 *Dirofilaria immitis*).

Имидаклоприд относится к группе хлорбензило-типиловых инсектицидов, механизм действия которых основан на взаимодействии с ацетилхолиновыми рецепторами холинэстеразы и нарушении передачи нервного импульса, что приводит к гибели насекомых.

Моксидектин – полусинтетическое соединение группы милбемицинов (макроциклические лактоны), оказывая стимулирующее действие на выделение гамма-аминомасляной кислоты и связываясь с постсинаптическими рецепторами, вызывает нарушение мышечной иннервации, паралич и гибель эктопаразитов и нематод.

После нанесения препарата на кожу имидаклоприд практически не всасывается, быстро распределяется по поверхности тела и, удерживаясь на эпидермисе и шерсти, оказывает длительное инсектоакарицидное действие. Моксидектин хорошо всасывается, поступает в системный кровоток, органы и ткани, достигая максимальной концентрации в плазме крови на 1–2 день, из организма выводится в течение 30 суток, в основном в неизменном виде с фекалиями.

Адвокат® кошки по степени воздействия на организм относится к умеренно опасным веществам (3 класс опасности по ГОСТ 12.1.007-76).

В рекомендуемых дозах препарат не оказывает местно-раздражающего, эмбриотоксического, тератогенного, мутагенного и иммунотоксического действия; хорошо переносится кошками разных пород. Препарат токсичен для рыб и других гидробионтов.

III. ПОРЯДОК ПРИМЕНЕНИЯ

11. Адвокат® кошки назначают кошкам для лечения и профилактики отектоза, отодектоза, антомоозов, кишечных нематодозов (токсокароза, анкилостомоза), легочных нематодозов (легочной капилляриоза), для профилактики сердечно-легочной формы дирофиляриоза, а также в комплексной терапии блошиного и аллергического дерматита.

Адвокат® кошки назначают кошкам для лечения и профилактики заражения блохами и профилактики дирофиляриоза.

12. Противопоказанием к применению является индивидуальная повышенная чувствительность животного к компонентам препарата. Адвокат® кошки запрещено применять котятм моложе 9-недельного возраста, больным инфекционными заболеваниями и выздоравливающим кошкам. Обработку кошек весом менее 1 кг, и котятм менее 0,8 кг, при необходимости, следует проводить с осторожностью под наблюдением ветеринарного врача.

13. Во время работы с лекарственным препаратом Адвокат® кошки не разрешается курить, пить и принимать пищу. По окончании работы следует тщательно вымыть руки теплой водой с мылом.

При работе с препаратом Адвокат® кошки следует соблюдать общие правила личной гигиены и техники безопасности, предусмотренные при работе с лекарственными средствами. При случайном контакте лекарственного препарата с кожей или слизистыми оболочками глаз, их необходимо промыть большим количеством воды. Не следует гладить и подпускать животное к маленьким детям в течение 24 часов после обработки.

Людям с гиперчувствительностью к компонентам препарата следует избегать прямого контакта с препаратом Адвокат® кошки. В случае появления аллергических реакций или при случайном попадании препарата в организм человека следует немедленно обратиться в медицинское учреждение (при себе иметь инструкцию по применению препарата или этикетку).

B6697122

14. Обработку беременных и кормящих животных, при необходимости, следует проводить с осторожностью под наблюдением ветеринарного врача.
15. Препарат применяют путем капельного (зро-оп) нанесения на сухую неповрежденную кожу. Перед использованием с пипетки снимают защитный колпачок и, расположив ее вертикально, прокалывают защитную мембрану носика пипетки (надев колпачок с обратной стороны), затем колпачок снова снимают. Препарат, раздвинув шерсть, наносят животному в места, недоступные для слизывания, непосредственно на кожу между лопатками у основания шеи. Минимальная терапевтическая доза препарата для кошек составляет 0,1 мл/кг массы животного (10 мг/кг имидаклоприда и 1,0 мг/кг моксидектина).

В зависимости от веса животного используют пипетки с препаратом различной фасовки в дозах, указанных в таблице:

Вид животного	Доза препарата (номинальный объем пипетки), мл	Доза действующих веществ, мг/кг массы животного	
		имидаклоприд	моксидектин
Кошки до 4 кг и щенки	0,4	10	1,0
Кошки более 4 кг	0,6	10-20	1,0-2,0

При обработке кошек массой более 8 кг препарат применяют из расчета 0,1 мл на каждый килограмм веса животного, используя комбинацию пипеток различной фасовки.

Для уничтожения блох обработку животных проводят однократно, у кошек один раз в четыре недели, у хорьков – один раз в три недели.

В комплексной программе профилактики и лечения аллергического дерматита, вызываемого блохами, Адвокат® кошки применяют один раз в месяц.

Для лечения отодроза, легочного капилляриоза препарат применяют наружно однократно. Для лечения отодектоза (ушной чесотки) препарат применяют наружно однократно. Не следует вводить препарат непосредственно в ушной канал. В процессе лечения рекомендуется очищать слуховой проход от экссудата и струпуев, а в случае осложнения отитом, назначать противомикробные и противовоспалительные средства. При необходимости курс лечения повторяют через 1 месяц.

Для дегельминтизации животных препарат применяют однократно.

С целью профилактики дирофиляриоза в неблагополучных по заболеванию регионах препарат применяют в весенне-летне-осенний период: перед началом лета комаров (переносчиков возбудителя *D. immitis*) однократно, затем один раз в месяц и последний раз в сезоне не ранее, чем через 1 месяц после завершения лета насекомых.

В случае проживания или кратковременного пребывания животного в неблагополучных по заболеванию регионах, перед назначением препарата с целью профилактики дирофиляриоза рекомендуется провести диагностику животного на инвазирование половозрелыми дирофиляриями. В случае обнаружения половозрелых стадий лечение препаратом Адвокат® кошки не проводится.

Препарат остается эффективным, даже если шерсть животного намокнет, тем не менее, не следует после обработки часто мыть животное с шампунем и/или сразу после нанесения препарата купать в водоемах, так как это может снизить его эффективность.

При совместном содержании животных, рекомендуется разделить их после обработки до полного высыхания места нанесения препарата.

16. Побочных явлений и осложнений при применении лекарственного препарата Адвокат® кошки в соответствии с настоящей инструкцией, как правило, не наблюдается. В редких случаях у животного возможно появление следующих симптомов: покраснение кожи, зуд, эритема, рвота, которые самопроизвольно проходят и не требуют применения лекарственных средств.

В редких случаях возможны местные аллергические реакции. В случае проявления аллергических реакций у чувствительного к компонентам препарата животного, препарат следует тщательно смыть водой с мылом и ополоснуть шерсть большим количеством проточной воды, а при необходимости назначить антигистаминные и симптоматические средства.

При случайном слизывании препарата в очень редких случаях возможно появление неврологических реакций, слюнотделения (обусловленного горьким вкусом препарата), как правило, кратковременны и самопроизвольно проходящие.

В очень редких случаях применение препарата может вызвать дискомфорт у животного, который может проявляться кратковременной апатией, волнением и отсутствием аппетита.

17. При передозировке препарата в редких случаях (менее одного животного на 10 000 обработанных) могут наблюдаться угнетенное состояние, расширение зрачков, повышенное слюнотделение, мышечная дрожь. В этом случае препарат смывают водой с моющим средством и применяют общие меры, направленные на его выведение из организма.
18. Не следует применять лекарственный препарат Адвокат® кошки одновременно с препаратами, содержащими макроциклические лактоны.
19. Особенностей действия лекарственного препарата при первом применении и отмене не выявлено.
20. При обработке животных следует придерживаться рекомендуемых инструкцией интервалов. В случае пропуска очередной обработки, применение препарата следует возобновить в той же дозе, по той же схеме.
21. Лекарственный препарат Адвокат® кошки не предназначен для применения продуктивным животным.

Наименования и адреса производственных площадок производителя лекарственного препарата для ветеринарного применения.

Наименование, адрес организации, уполномоченной держателем или владельцем регистрационного удостоверения лекарственного препарата на принятие претензий от потребителя.

С согласования настоящей инструкции утрачивает силу инструкция по применению препарата Адвокат® кошки, утвержденная Россельхознадзором 21.04.2016.

Bayer

Додаток Г

Лист-вкладка (інструкція) «Vectra Felis Felis»

Дозування: одна піпетка розрахована для застосування одній тварині відповідно до рекомендованої мінімальної дози - 42,3 мг динотефурану на 1 кг маси тіла тварини та 4,23 мг пірипроксифену на 1 кг маси тіла тварини.

Препарат Vectra Felis застосовують зовнішньо шляхом точкового нанесення (spot on) на суху непошкоджену шкіру в недоступному для злизування тваринним місці (між лопатками). Спеціальна запатентована піпетка, що має зручний закруглений аплікатор, не ушкоджує шкіру при обробці.

Вийняти піпетку з упаковки. Тримати кришкою вгору, утримуючи піпетку пальцями нижче за більший диск,

Другою рукою натисніть вниз на менший диск, перш ніж притискати обидва диски. Таким чином проколюється захисна мембрана.

Розділити шерсть тварини так, щоб було видно шкіру та нанести препарат, обережно стискаючи стінки піпетки.

Для нанесення препарату тварина повинна бути у зручному положенні. Уникати потрапляння препарату на шерсть тварини.

УМОВИ ЗБЕРІГАННЯ

Зберігати при температурі від 0°C до 25°C, у захищеному від світла, недоступному для дітей, сухому місці, окремо від кормів та продуктів харчування.

Термін придатності до споживання: 3 роки.